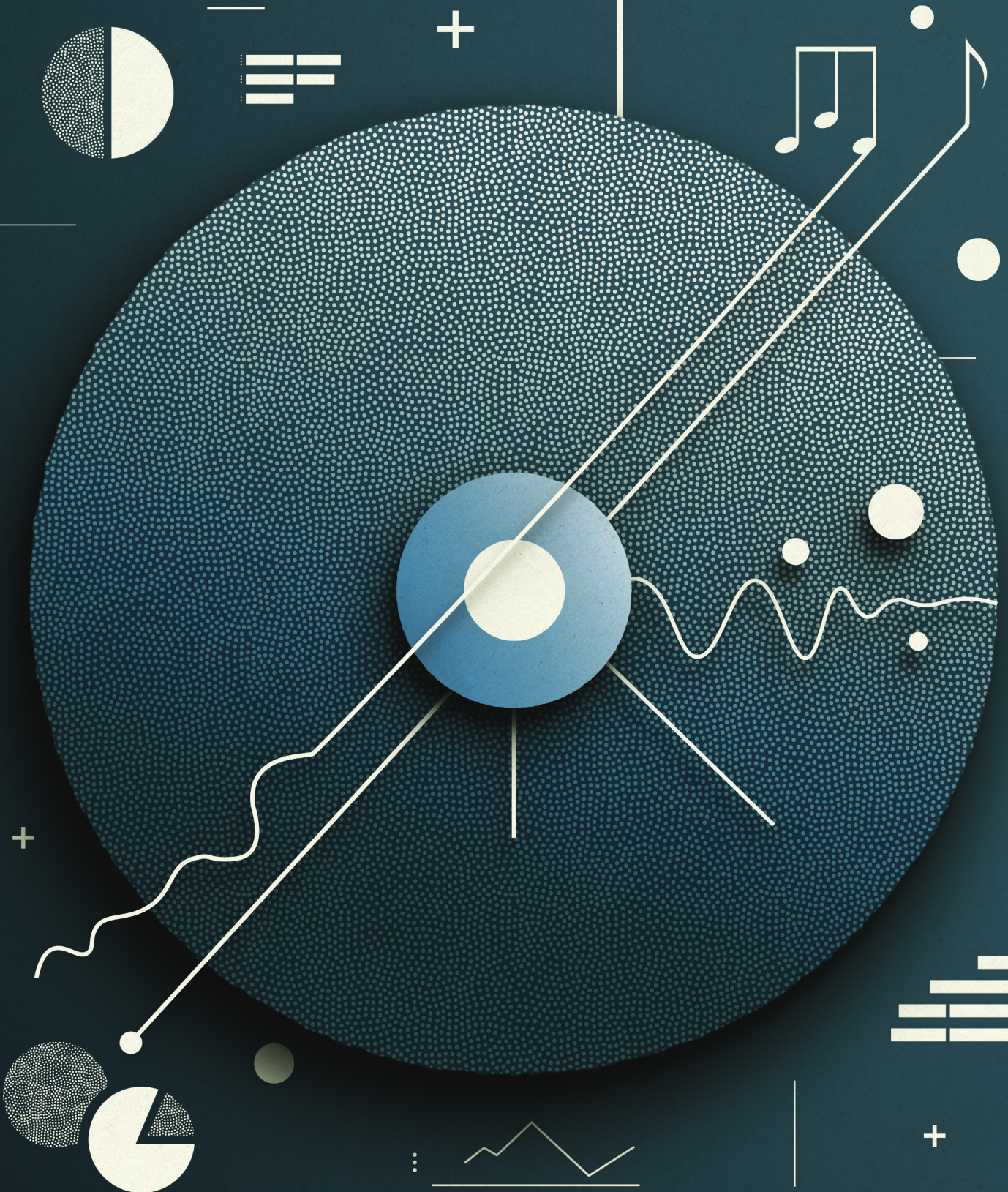

Dansk Musikliv i Tal 2023

INDSIGTER FRA
GENREORGANISATIONERNE

Dansk Musikliv i Tal 2023

Rapporten er udarbejdet af de danske genreorganisationer
Art Music Denmark, JazzDanmark, ROSA og Tempi.
Marts, 2024

Redaktion: Morten Ogstrup Nielsen og Eva Frost
Tekst og analyse: Morten Ogstrup Nielsen
Korrektur: Alexander Julin Mortensen
Forside: Mads Ogstrup Nielsen
Layout: Thinh Duc Tran

Tak til Statens Kunstfond, DBC Digital, MXD og andre samarbejdspartnere.

Forord

Musikkens genreorganisationer arbejder kontinuerligt med at indsamle og bruge data. Det har resulteret i en række offentligt tilgængelige undersøgelser om emner som kønsbalance, publikumsudvikling og musikeres bevægelighed. Størstedelen af vores arbejde på området bliver dog ikke til rapporter men indgår i vores løbende arbejde med at forstå udfordringer og muligheder i det musikliv, som vi dagligt arbejder med at fremme gennem projekter, rådgivning og tilskudsvirksomhed.

Den viden vi opnår, ønsker vi ikke at sidde alene med, og derfor præsenterer vi nu den første udgave af *Dansk Musikliv i Tal*. Titlen er mere vidtfavnende end indholdet, men det er helt bevidst. Vores ambition er nemlig, at den årlige rapport kan vokse sig større og mere fyldig med årene.

Dansk Musikliv i Tal adskiller sig fra mange andre rapporter ved ikke at have et specifikt undersøgelsesspørgsmål eller en konklusion. I stedet ønsker vi at bidrage med en håndfuld mosaiksten til et helhedsbillede af dansk musikliv ved at præsentere indsigter fra de data, vi arbejder med til dagligt. Når vi med årene får lagt flere og flere sten, får vi en bedre forståelse af musiklivets omfang, dimensioner og tendenser, som kan være med til at kvalificere diskussioner og arbejde i branchen.

Vi håber, at vi med rapporten kan inspirere til større transparens og delelyst omkring data. Derfor tilgængeliggør vi, hvor det er lovligt og muligt, de datasæt, der ligger til grund for analyserne, så andre frit kan arbejde videre med dem. Dem kan du finde på www.musikdata.dk.

Hvis andre måtte føle sig kaldet til at hjælpe med at udbygge denne fællespulje af musikdata, hører vi meget gerne fra jer.

Først og fremmest ønsker vi rigtig god læselyst med denne første udgave af Dansk Musikliv i Tal.

De fire ledere af genreorganisationerne
Eva Frost, JazzDanmark
Laia Canals, Tempi
Regin Petersen, Art Music Denmark
Conny Jørgen, ROSA

~ og genreorganisationernes tværgående projektleder for dataindsamling og dokumentation, **Morten Ogstrup Nielsen**

Genreorganisationerne

Art Music Denmark, JazzDanmark, ROSA og Tempi er Danmarks genreorganisationer for musik.

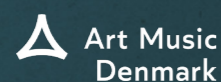
Genreorganisationernes fælles formål er, at bidrage til at udvikle, styrke og støtte dansk musikliv foruden at sikre kendskab og videndele med alle relevante samarbejdspartnere herunder Statens Kunstfond.

Genreorganisationerne yder rådgivning, uddeler rejsestøtte, indgår i diverse projektsamarbejder, indsamler og formidler viden om dansk musikliv og meget andet.

De danske genreorganisationer har i fællesskab til opgave at indsamle og formidle dokumentation og viden af væsentlig betydning for udviklingen af dansk musikliv, herunder at understøtte Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musiks virke med at fremme musiklivet i Danmark og dansk musik i udlandet.

Genreorganisationerne baserer deres virksomhed på evidens, herunder systematiske undersøgelser og analyser af musiklivet med henblik på at kortlægge muligheder og udfordringer i dansk musikliv og udvikle mål og metoder for, hvordan genreorganisationerne bedst kan bidrage til at fremme musiklivet.

Læs mere om de danske genreorganisationer for musik og deres arbejde på deres respektive hjemmesider.

**Art Music
Denmark**

Ny kompositionsmusik, klassisk og lydkunst
www.artmusicdenmark.org

**JAZZ
DANMARK**

Jazz og beslægtede genrer
www.jazzdanmark.dk

ROSA

Pop, rock og beslægtede genrer
www.rosa.org

Tempi

Folk, global roots og beslægtede genrer
www.tempi.nu

**Statens
Kunstfond**

Genreorganisationerne er hovedfinansieret af Statens Kunstfond
www.kunst.dk

Indholdsfortegnelse

1. MUSIKERES BEVÆGELIGHED I DANMARK	s. 6
Den Nationale Transportstøtteordning i tal	s. 7
Lockdowns, ketchup-effekt og stigende efterspørgsel	s. 8
Stigende efterspørgsel sprænger bevillingsrammen	s. 9
Publikum i hele Danmark får mulighed for at opleve musik af høj kvalitet	s. 10
Fordeling på køn, geografi og genre	s. 12
2. DANSK MUSIK I ET INTERNATIONALT PERSPEKTIV	s. 14
Tilskud til International Transport i tal	s. 15
Voldsom vækst i efterspørgsel	s. 16
Jazz i Japan og metal i USA	s. 18
Fortæl mig din genre, og jeg skal sige dig din alder og bopæl	s. 28
De oplevede effekter ved internationale aktiviteter	s. 30
3. HVAD KAN JAZZUDGIVELSERNE FORTÆLLE OS?	s. 32
Jazzen er digital, men har trange kår på streamingtjenesterne	s. 34
Den danske jazz er mandsdomineret og international	s. 36
Netværk og nøglepersoner i dansk jazz anno 2023	s. 38
4. EKSPERIMENTER MED PUBLIKUMSANALYSE	s. 40
Om metoden	s. 41
Socialklasse har betydning for, om du går til koncert	s. 42
Data kan drive publikumsudvikling	s. 44
5. HVORFOR ER DER SÅ FÅ KVINDER I MUSIKKEN?	s. 46
6. REPERTOIRESTATISTIKKEN: LØBENDE MONITORERING AF KØNSBALANCEN I DEN KLASSISKE MUSIK	s. 50
7. KORTLÆGNING AF KAMMERMUSIKKEN I DANMARK	s. 52

1. MUSIKERES BEVÆGELIGHED I DANMARK

Den Nationale Transportstøtteordning i tal

Ansøgningsåret 2022/23

2.152

Ansøgninger

3.085

Koncerter støttet i hele Danmark

1.000+

Grupper/solister

422.000

Publikummer (estimeret)

6,35 mio.

kr. udbetalt*

Den nationale transportstøtteordning har til formål, at muliggøre at professionelle musikere kan spille koncerter i hele Danmark uden at transportudgifterne skal være en barriere.

Ordningen administreres af JazzDanmark på vegne af Statens Kunstfond og for alle musikkens genrer. Midlerne fordeles administrativt, og man får bevilling såfremt en række krav om bl.a. entré, tarifmæssig honorering, originalmusik og afstand fra bopæl opfyldes.

Vi modtager op mod 2.000 ansøgninger årligt og støttede sidste år mere 3.000 koncerter i hele landet. Det er tal med en kritisk masse, og vi ser derfor ordningens data som en slags puls måler på den danske livescene, der kan fortælle om danske musikeres aktivitetsniveau og bevægelighed.

*Udbetalingen på 6,35 mio. kr. overstiger bevillingsramme, som i starten af ansøgningsåret 2023 var på 4,5 mio. kr. Det skyldes, at bevillingsrammen via Musikhandlingsplanen blev løftet til 5,23 mio. kr. halvvejs i ansøgningsåret, samt at Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik tilførte puljen 1,5 mio. kr. i en ekstraordinær engangsbevilling.

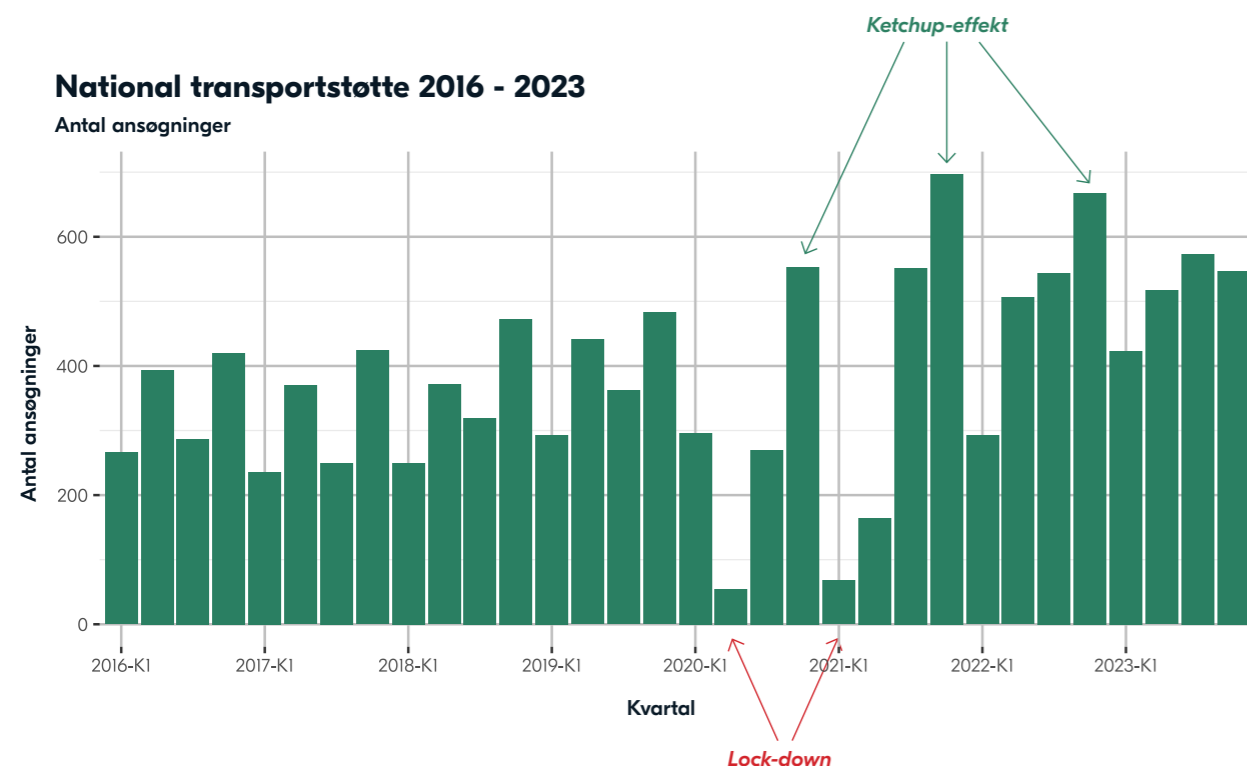
Lockdowns, ketchup-effekt og stigende efterspørgsel

Sidste år kunne vi konstatere, at efterspørgslen på national transportstøtte var vendt tilbage til sit normale leje efter årene med covid-lockdowns. Det meget store antal ansøgninger, der fulgte de to lockdown-perioder, kan forklares som en ketchup-effekt, hvor et ophobet behov grundet udskudte koncerter resulterede i et ekstraordinært højt antal ansøgninger.

I 2023 kunne vi se, at efterspørgslen ikke blot er tilbage på niveau, men at den ligger på et

højere niveau end før covid-årene. Det er dog ikke overraskende, da der siden 2017 har været en generelt opadgående kurve i antallet af ansøgninger.

En del af denne udvikling kan antageligvis forklares med et voksende kendskab til transportstøtteordningen, men det er muligt, at der også er tale om en stigning i koncertaktivitet generelt.

Stigende efterspørgsel sprænger bevillingsrammen

Den stigende efterspørgsel på transportstøtte udfordrede allerede i år bevillingsrammen for ordningen. I marts 2023 løb ordningen tør for penge før ansøgningsåret var afsluttet. Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik tilførte i den forbindelse puljen en ekstraordinær bevilling på 1,5 mio. ligesom ordningen fik tilført 0,73 mio. kr. ekstra om året i Musikhandlingsplanen 2023-2026.

På baggrund af vores fremskrivninger af den stigende efterspørgsel har Statens Kunstfond

ændret i rammerne for ordningen for at forebygge, at ordningen igen løber tør og for at sikre at midlerne kommer flest muligt til gode i hele ansøgningsåret.

Ændringerne indebærer bl.a., at der fremover ikke bevilges transportstøtte, der overstiger ansøgnernes faktiske transportudgifter.

Læs mere om ændringerne på www.jazzdanmark.dk/artikler/statens-kunsthofund-aendrer-rammerne-nationale-transportstotte.

Fremskrivning af national transportstøtte

Om metoden

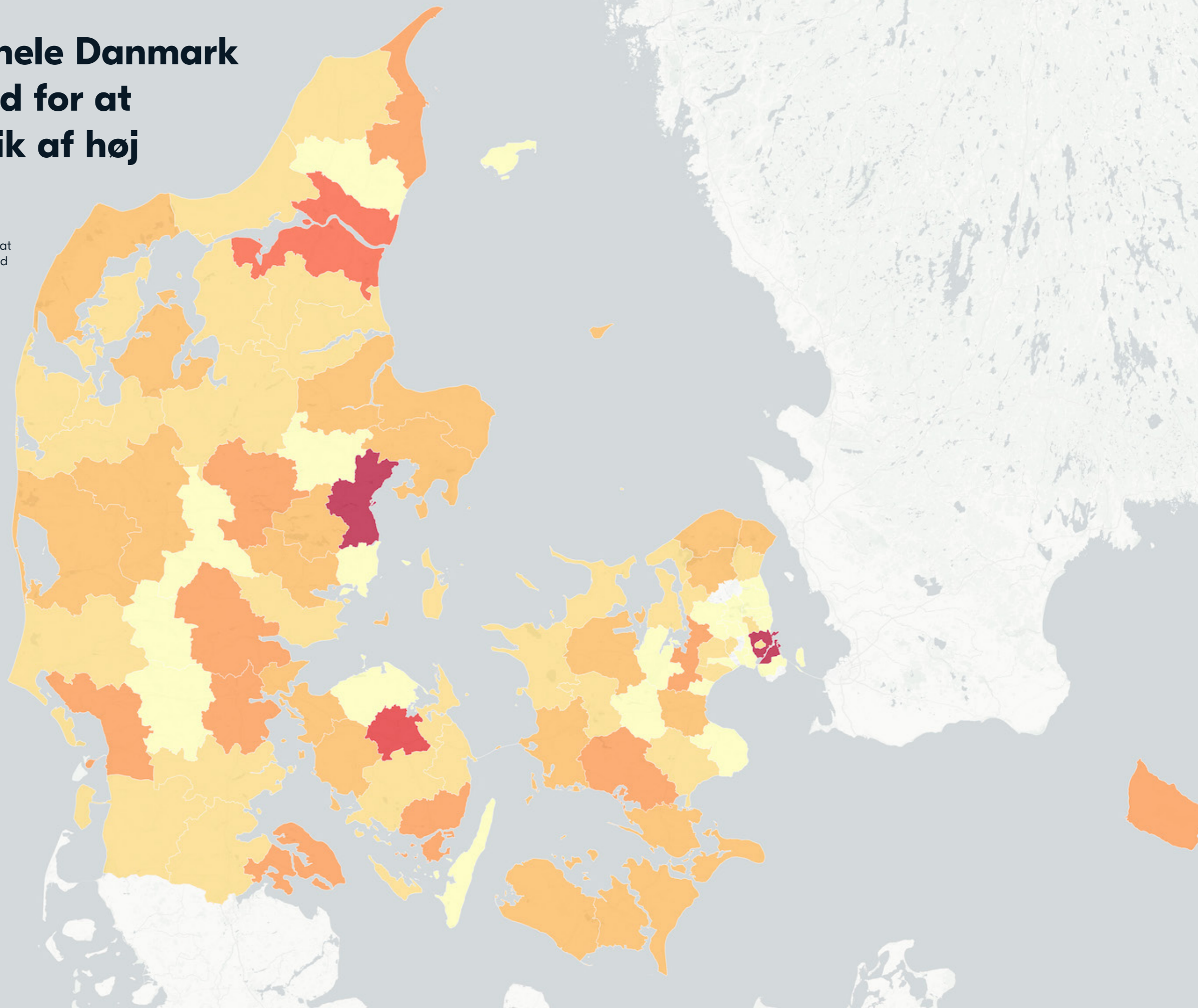
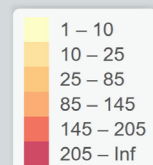
Fremskrivningen er lavet på baggrund af ordningens historiske data. Vi har brugt en machine learning-model (Auto-SARIMA) til at analysere mønstre i data, og fremskrevet udviklingen. Der er taget højde for sæsonudsving samt de anomale år omkring covid. Fremskrivningen viser den forventede udvikling med udgangspunkt i de daværende rammer for ordningen.

Publikum i hele Danmark får mulighed for at opleve musik af høj kvalitet

Transportstøtteordningen er med til at sikre danske musikeres bevægelighed og støtter koncerter i hele Danmark. I 2022/23 støttede ordningen 3.085 koncerter i 94 kommuner. Kun fire kommuner i hovedstadsområdet figurerer ikke i tallene. Det kan forklares med, at en meget stor andel af ordningens ansøgere er bosat i hovedstadsområdet, og at ordningen ikke støtter koncerter mindre end 25 km fra orkesterlederens bopæl.

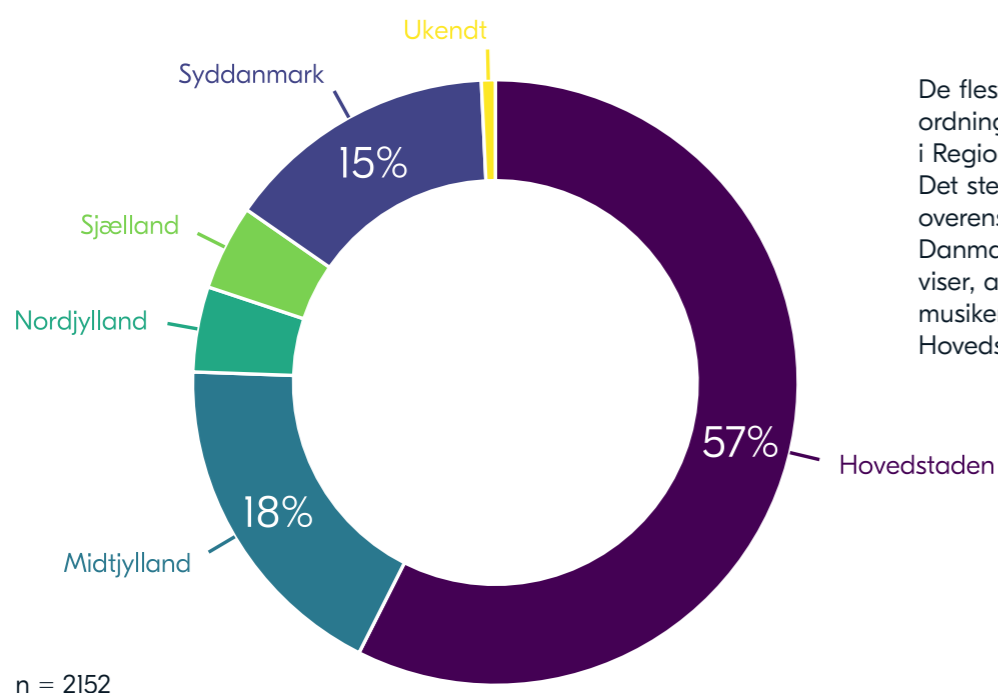
De største kommuner **Aarhus** (340), **København** (243), **Odense** (187) og **Aalborg** (159) modtog klart flest koncerter med transportstøtte. Af de mellemstore kommuner er først og fremmest **Kolding** (78), **Roskilde** (75), **Bornholm** (71) og **Esbjerg** (68) de hyppigste destinationer for transportstøttede kunstnere.

Antal støttede koncerter

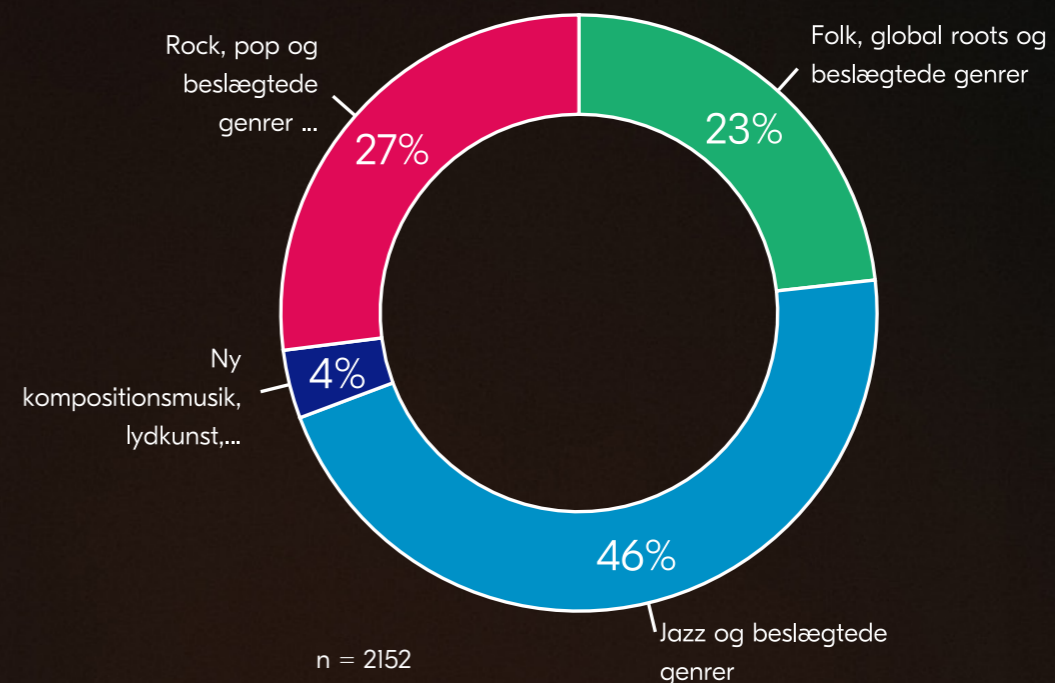
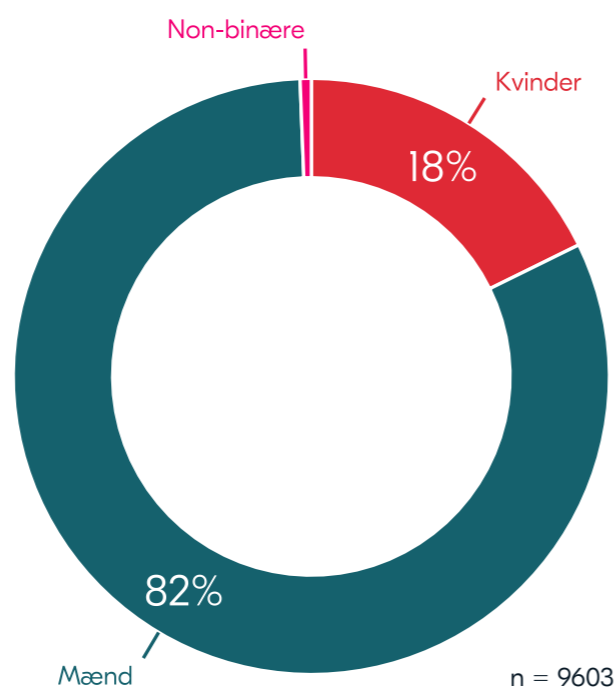
Fordeling på køn, geografi og genre

Genreorganisationerne arbejder aktivt på at fremme diversitet, inklusion og repræsentation i dansk musikliv. Derfor indsamler vi demografiske oplysninger om ordningens ansøgere til statistisk brug.

De fleste af ansøgerne af ordningen (57 %) er bosat i Region Hovedstaden. Det stemmer fuldstændig overens med nye tal fra Danmarks Statistik, der viser, at 56,5 % af alle musikere er bosat i Region Hovedstaden.

Den store ubalance i kønsfordelingen kender vi fra mange andre statistikker om musiklivet. Skævheden er dog større blandt ansøgerne til ordningen end blandt musikere generelt, hvor kvinder ifølge Danmarks Statistik udgør 27 %. Det er for nylig blevet dokumenteret, hvorfor kvinder oplever dårligere muligheder end mænd for at gøre karriere i musikbranchen. Du kan læse om undersøgelsen 'Hvorfor er der så få kvinder i musikken?' på side 46-50 i nærværende rapport samt i sin fulde længde på www.musikdata.dk.

Vi har ikke tal på, hvor mange musikere der skaber og udøver inden for de forskellige genreområder, men blandt ansøgerne til den nationale transportstøtteordning er der markant flere jazzgrupper og –solister. Det kan skyldes, at flere jazzmusikere spiller koncerter, der modtager tariffmæssig honorering, som er et af kriterierne for at søge ordningen.

Om tallene fra Danmarks Statistik

Den nye kunstnerstatistik er del af udviklingsprojektet Kunstnere i Tal, som er et tæt samarbejde mellem Danmarks Statistik, Dansk Kunstråd og 19 af Kunstrådet's medlemsorganisationer på tværs af kunstarterne. I statistikken er kunstnere defineret som en person, der er medlem af en organisation under Dansk Kunstråd, modtager af rettighedsmidler vedr. kunstnerisk virke, modtager af legat fra Statens Kunstfond eller er dimittend fra en kunstuddannelse, hvis ét af de øvrige tre kriterier også er opfyldt. Statistikken viser, at der i 2022 var 16.322 musikere i Danmark, og at musikere udgør 59 % af kunstnere i Danmark.

Marilyn Mazur, DMA Jazz 2023 | Foto: Peter von Freiesleben

2. DANSK MUSIK I ET INTERNATIONALT PERSPEKTIV

Tilskud til International Transport i tal

Ansøgningsåret 2023

820

Ansøgninger

371

Kunstnere støttet

1.492

Koncerter afholdt med støtte

69

Lande fordelt på 6 kontinenter

> 160.000

Publikummer til danske koncerter i udlandet

3,17 mio.

kr. bevilget

Genreorganisationerne yder tilskud til international transport med det formål at fremme musiklivet i Danmark og dansk musik i udlandet.

Midlerne fordeles af fire genrefaglige udvalg, som bl.a. lægger vægt på udbytte, kvalitet, efterspørgsel, honorering mv.

Vi modtager samlet mellem 400 og 800 ansøgninger om året og støttede sidste år ca. 1500 koncerter med danske kunstnere i udlandet eller koncerter i Danmark med internationalt islæt. Dataene fortæller historier om, hvor i verden dansk musik efterspørges og blomstrer med tydelige genremæssige forskelle og overlap.

Du kan læse mere om puljerne på genreorganisationernes respektive hjemmesider.

www.artmusicdenmark.org

www.jazzdanmark.dk

www.rosa.org

www.tempi.nu

Lis Wessberg, Jazzahead 2023 | Foto: JazzDanmark

Voldsom vækst i efterspørgsel

Efterspørgslen på tilskud til international transport overgår langt bevillingsrammerne på alle fire genreområder, og vi forventer at udviklingen fortsætter. I 2023 så vi både det højeste antal ansøgninger og samlede ansøgningsbeløb i ordningens historie på tværs af alle fire genreområder. Vi mangler dog data fra før hhv. 2019 og 2020 for ROSA og Tempi.

Vi kan ikke sige med sikkerhed om den voldsomme vækst skyldes en generelt voksende interesse for dansk musik i udlandet, eller om der blot er tale om et øget kendskab til puljen. Dog kan vi se sammenhænge mellem genreorganisationernes internationale projekter og de lande, flest søger transportstøtte til.

Bevillingsrammerne på de fire genreområder er forskellige og justeres hvert år.

I 2023* arbejdede vi med følgende bevillingsrammer:

Art Music Denmark: 648.273 kr.

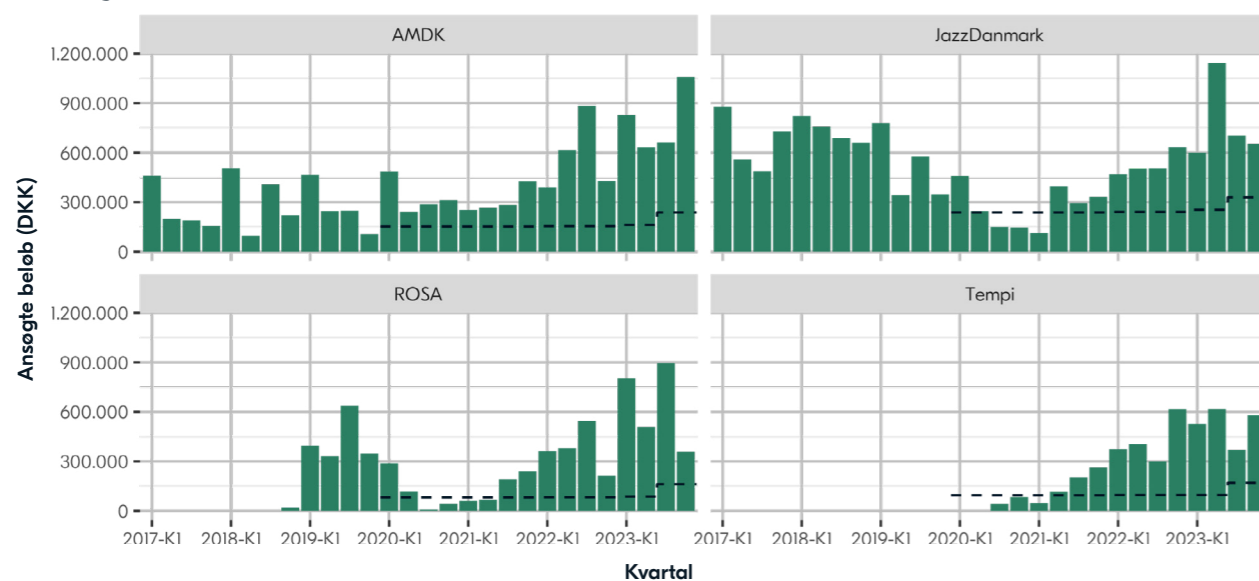
JazzDanmark: 1.013.468 kr.

ROSA: 346.827 kr.

Tempi 382.000 kr.

International transportstøtte 2017 - 2023

Ansøgte beløb

* I 2023 tildelte Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik hver af puljerne en ekstraordinær engangsbetaling på 150.000 kr., som skal lægges til beløbene ovenfor.

Music Export Denmark

Foruden genreorganisationerne yder Music Export Denmark (MXD) også støtte til professionelle aktører inden for populærmusik.¹

ROSA udgør sammen med IFPI Danmark, Roskilde Festival og Koda foreningens ejere og bestyrelse, som har det overordnede ansvar for MXD's drift, økonomi og udvikling.

Det er MXD's mission at fremme udviklingen af dansk professionel populærmusik gennem internationalisering. MXD stræber efter at styrke både den kunstneriske udvikling og forretningsgrundlaget for danske kunstnere og musikselskaber på følgende måder:

- At sikre en global tilstedeværelse for danske kunstnere på det internationale musikmarked.
- At udvide netværk og fremme samarbejdet mellem danske kunstnere, musikselskaber og deres internationale modparter samt medier.
- At bidrage til professionaliseringen af den danske musikbranche ift. det internationale arbejde.

Strategien, som skal realisere MXD's mission, spænder over fire hovedopgaver, heriblandt uddeling af støtte til musiklivets egne internationale projekter.

MXD modtager via Musikhandlingsplanen et årligt tilskud på 5 mio. kr. fra Kulturministeriet til at løse disse fire hovedopgaver. Mellem 40%-55% af dette tilskud anvendes til uddeling af støtte.

I 2023 uddelte MXD via 4 puljer, som samlet beløb sig til 3.052.501 kr. Nogle projekter er blevet aflyst eller mindre omkostningskrævende end planlagt. Per 29. februar 2024 estimeres det, at det endelige resultat vil være 2.762.200 kr., idet yderligere ændringer endnu kan forekomme.

MXD's Årsrapport 2023, som offentliggøres medio 2024, indeholder en større mængde data og analyse af støttemidlernes anvendelse og effekt.

Du kan finde MXD's årsrapporter på: www.mxd.dk

¹ Populærmusik defineres som rock- og popmusik og dens subgenrer (fx electronica, EDM, punk og metal).

Selvhønter, DMA Jazz 2023 | Foto: Peter von Freiesleben

Jazz i Japan og metal i USA

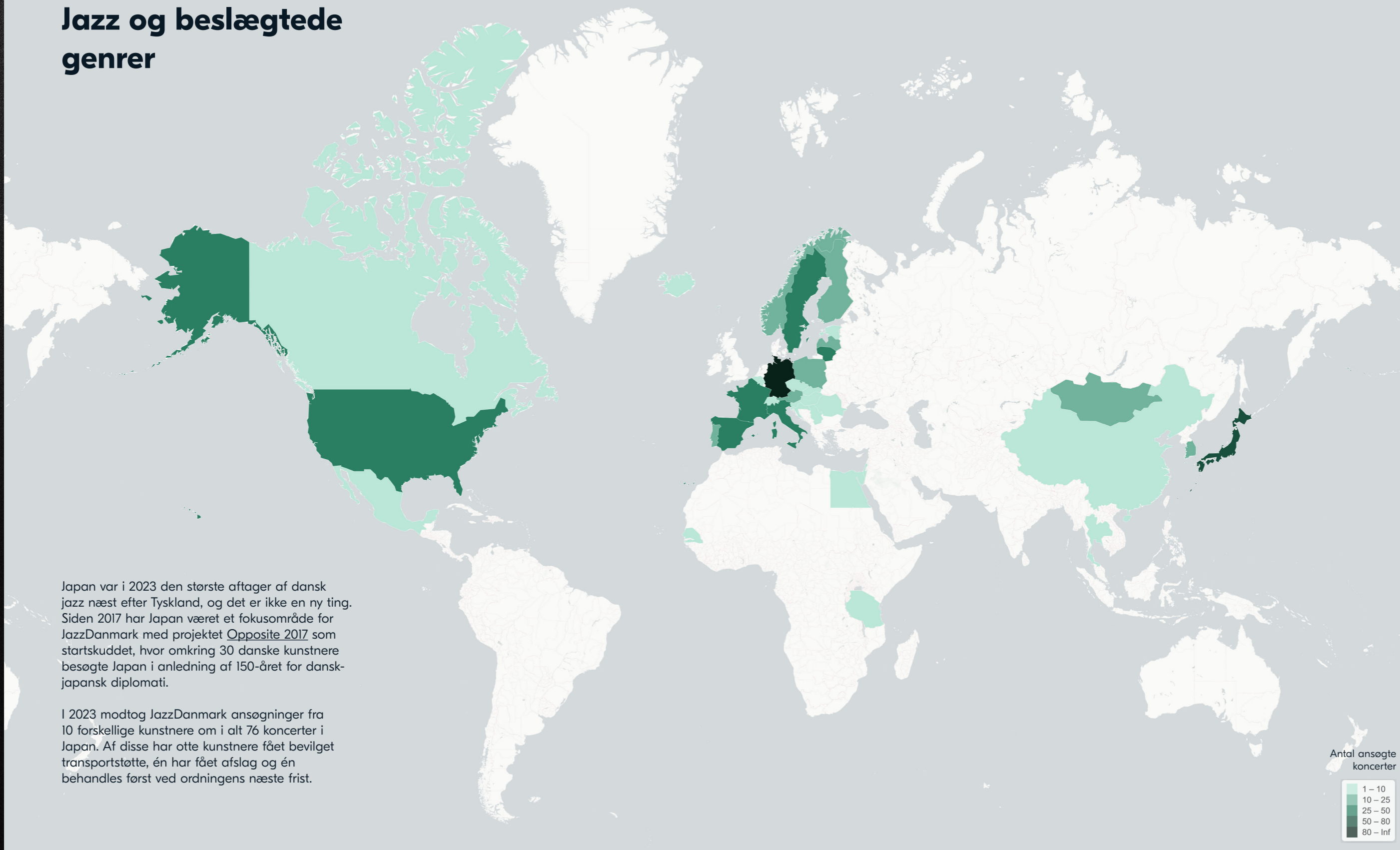
I ansøgningerne kan vi se, hvor i verden danske bands tager hen. Der er tydelige forskelle på, hvilke områder man satser på i de forskellige genreområder.

Puljens data tegner naturligvis ikke et samlet billede af den danske musiks færd i udlandet. Særligt de store eksportsuccesser, som fungerer på markedsvilkår alene, kan vi ikke sige noget om med vores data. Ikke desto mindre kan vi på baggrund af 820 ansøgninger om støtte til ca 1.500 koncerter danne os et billede af, hvilke lande, der udgjorde de primære destinationer for organisationernes genreområder.

Som naboland spiller Tyskland en nøglerolle på tværs af alle genrer, og Tyskland har af samme grund været mål for en stor fælles indsats for genreorganisationerne i perioden 2022 til 2023 under overskriften NEUSTART. Men der er flere interessante forskelle på tværs af genreområderne.

Se antallet af ansøgte koncerter for hvert af de fire genreområder på kortene på de næste sider.

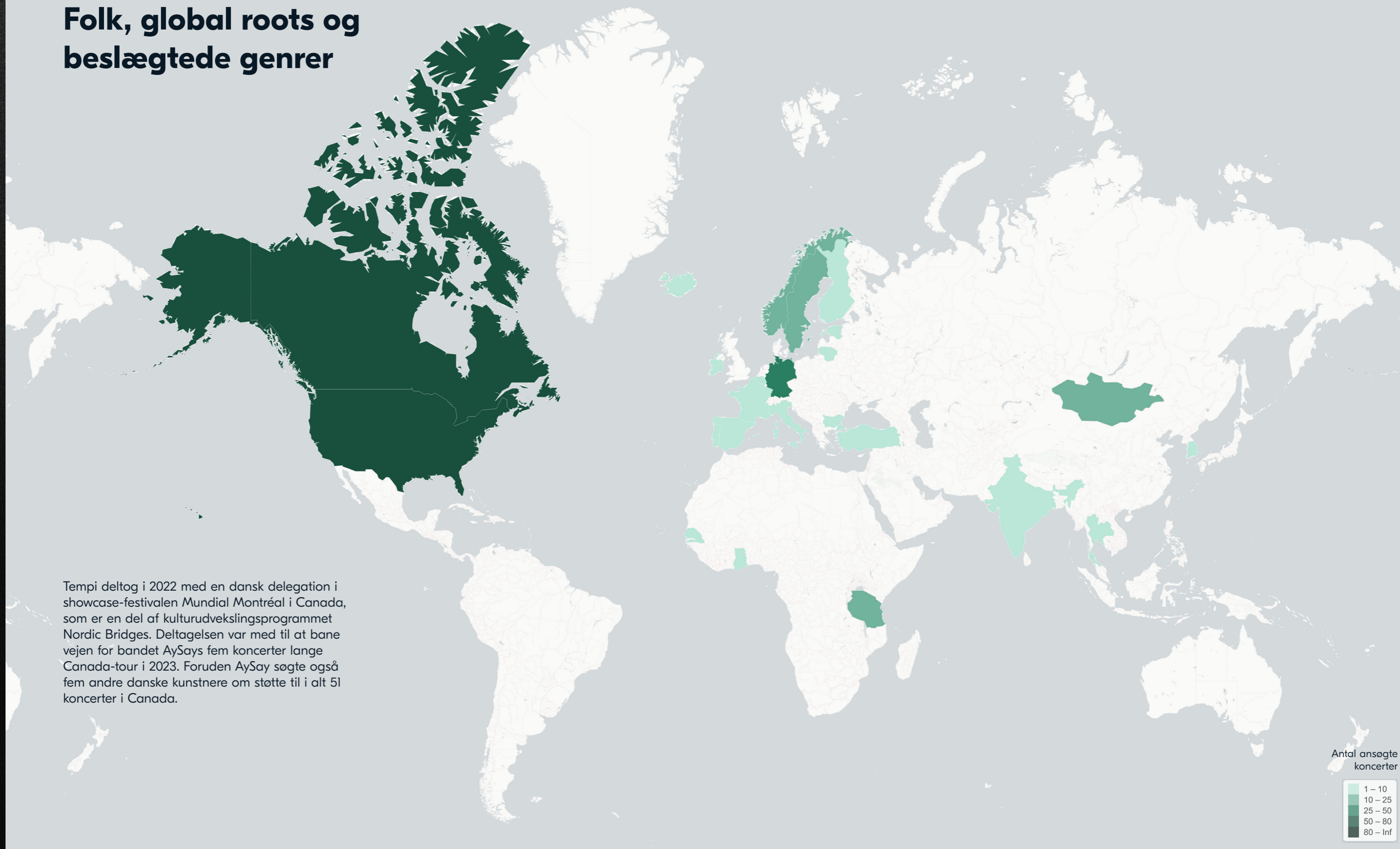
Jazz og beslægtede genrer

Japan var i 2023 den største aftager af dansk jazz næst efter Tyskland, og det er ikke en ny ting. Siden 2017 har Japan været et fokusområde for JazzDanmark med projektet Opposite 2017 som startskuddet, hvor omkring 30 danske kunstnere besøgte Japan i anledning af 150-året for dansk-japansk diplomati.

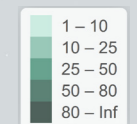
I 2023 modtog JazzDanmark ansøgninger fra 10 forskellige kunstnere om i alt 76 koncerter i Japan. Af disse har otte kunstnere fået bevilget transportstøtte, én har fået afslag og én behandles først ved ordningens næste frist.

Folk, global roots og beslægtede genrer

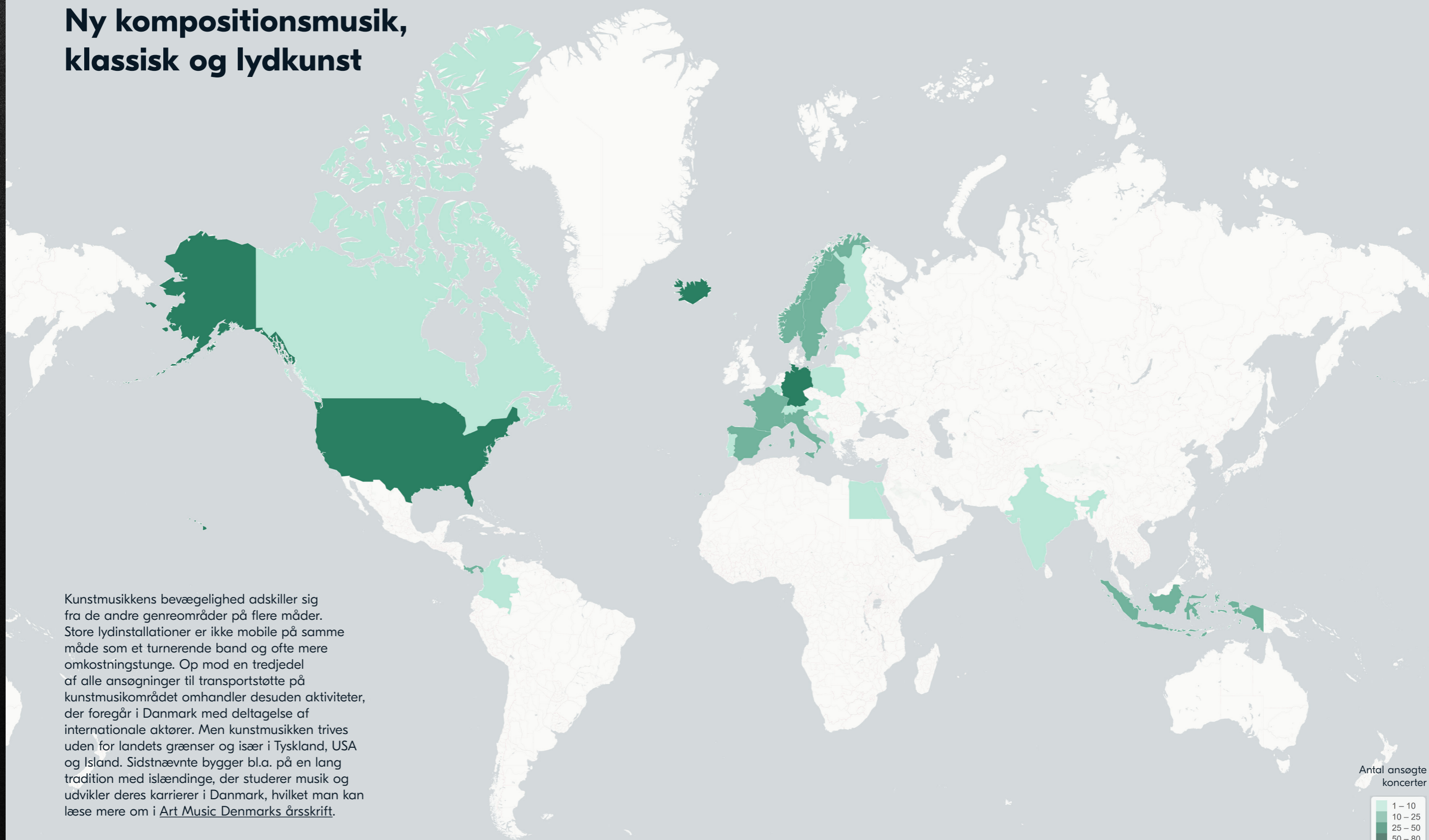
Tempi deltog i 2022 med en dansk delegation i showcase-festivalen Mundial Montréal i Canada, som er en del af kulturudvekslingsprogrammet Nordic Bridges. Deltagelsen var med til at bane vejen for bandet AySays fem koncerter lange Canada-tour i 2023. Foruden AySay søgte også fem andre danske kunstnere om støtte til i alt 51 koncerter i Canada.

Antal ansøgte koncerter

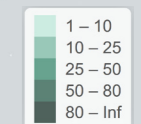
Folk, global roots og beslægtede genrer

Ny kompositionsmusik, klassisk og lydkunst

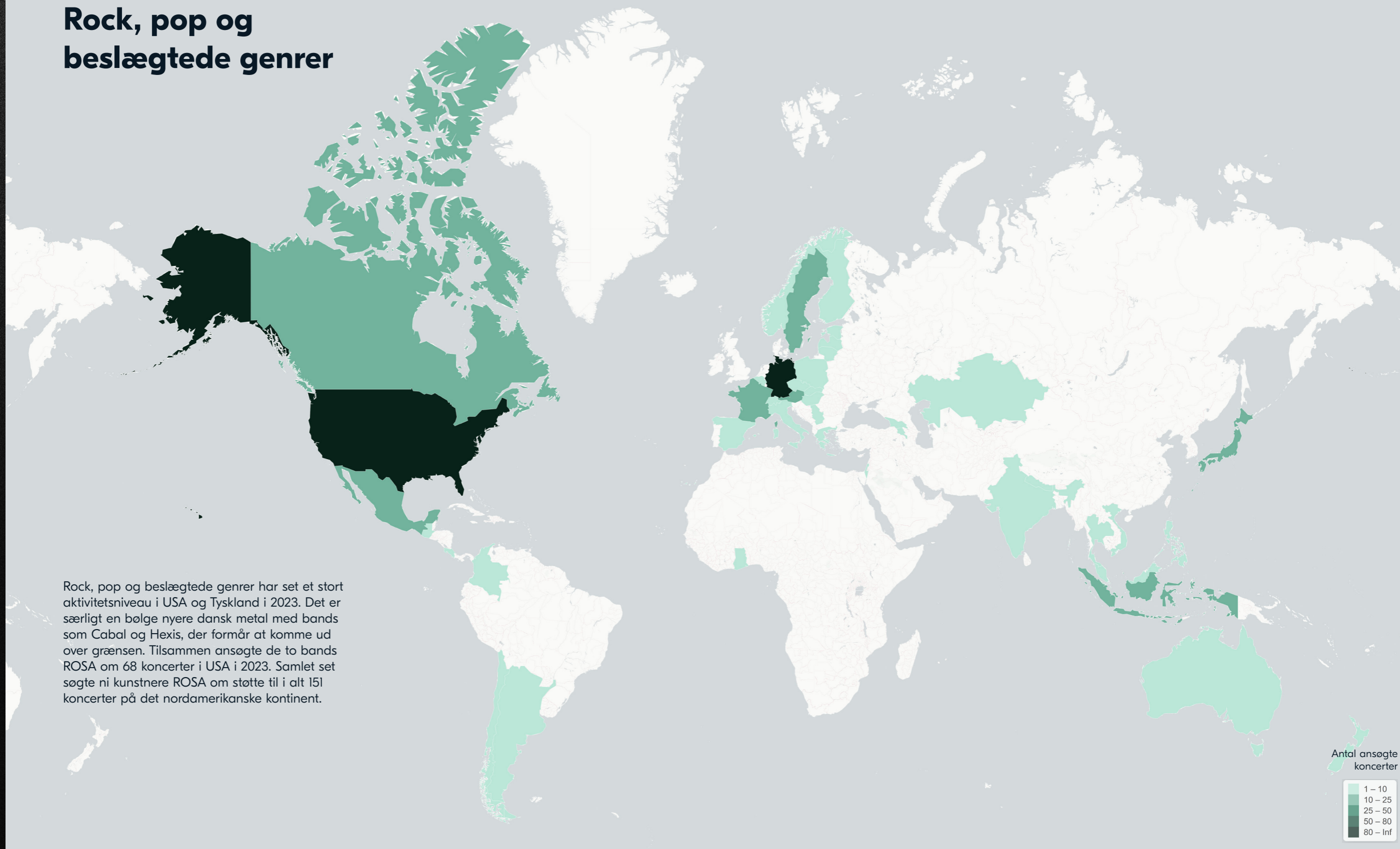
Kunstmusikkens bevægelighed adskiller sig fra de andre genreområder på flere måder. Store lydinstallationer er ikke mobile på samme måde som et turnerende band og ofte mere omkostningstunge. Op mod en tredjedel af alle ansøgninger til transportstøtte på kunstmusikområdet omhandler desuden aktiviteter, der foregår i Danmark med deltagelse af internationale aktører. Men kunstmusikken trives uden for landets grænser og især i Tyskland, USA og Island. Sidstnævnte bygger bl.a. på en lang tradition med islændinge, der studerer musik og udvikler deres karrierer i Danmark, hvilket man kan læse mere om i [Art Music Danmarks årsskrift](#).

Antal ansøgte
konserter

Ny kompositionsmusik, klassisk og lydkunst

Rock, pop og beslægtede genrer

Rock, pop og beslægtede genrer har set et stort aktivitetsniveau i USA og Tyskland i 2023. Det er særligt en bølge nyere dansk metal med bands som Cabal og Hexis, der formår at komme ud over grænsen. Tilsammen ansøgte de to bands ROSA om 68 koncerter i USA i 2023. Samlet set søgte ni kunstnere ROSA om støtte til i alt 151 koncerter på det nordamerikanske kontinent.

Rock, pop og beslægtede genrer

Fortæl mig din genre, og jeg skal sige dig din alder og bopæl

På baggrund af 820 ansøgninger fra 2023 med data om næsten 3.000 musikere, kan vi tegne demografiske profiler af de fire genreområder, som peger på nogle interessante forskelle. Ved at sammenligne med data fra Danmarks Statistik om alle professionelle musikere i Danmark, kan vi desuden se, hvordan ordningens ansøger adskiller sig fra den samlede population.

Ansøgers bopæl

En stor del af ansøgerne er forventeligt bosat i Region Hovedstaden, men det er særligt gældende for ansøgere hos Art Music Denmark og JazzDanmark. Begge befinder sig væsentligt over de 57 % af alle musikere, der ifølge Danmarks Statistik er bosat i hovedstadsregionen. På Tempis genreområde er det iøjnefaldende at en langt større del af ansøgerne er bosat i Region Syddanmark, end hvad der er tilfældet for de øvrige genreområder og generelt for den samlede population af musikere. Det er særligt de store byer på Fyn, der ligger bag disse tal. Bemærk, at denne graf kun tæller ansøgers bopæl og ikke alle musikere i en gruppe.

Musikernes alder

Ansøgningerne omfatter i alt 2.953 musikere. På tværs af de fire genreområder er der tydelige forskelle i alderssammensætningen. Musikere inden for JazzDanmarks område er gennemsnitligt de ældste med 47 % af musikere over 40 år, hvilket kun gælder 26 % af ansøgerne hos Art Music Denmark, som har det yngste felt. I den samlede population af danske musikere udgør de dog hele 65 %, og det er særligt segmentet af musikere over 60, der er mere prævalent end de er i vores data. Det kan skyldes, at en større del af de ældre musikere ikke længere er koncertaktive i samme omfang som de yngre.

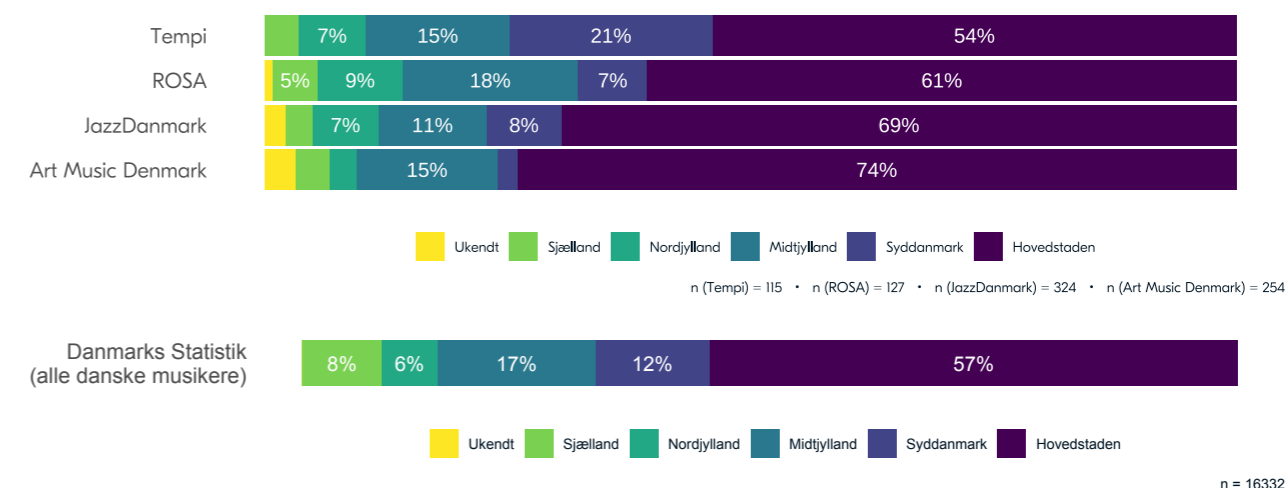
Musikernes køn

Også på køn er der forskelle på tværs af genrerne. Fordelingen på både JazzDanmark og ROSAs genreområder ligner den generelle kønsfordeling blandt musikere i Danmark med omkring 70 % mænd. På Tempis og Art Music Denmarks genreområder ser vi dog en langt mere ligelig fordeling mellem mænd og kvinder.

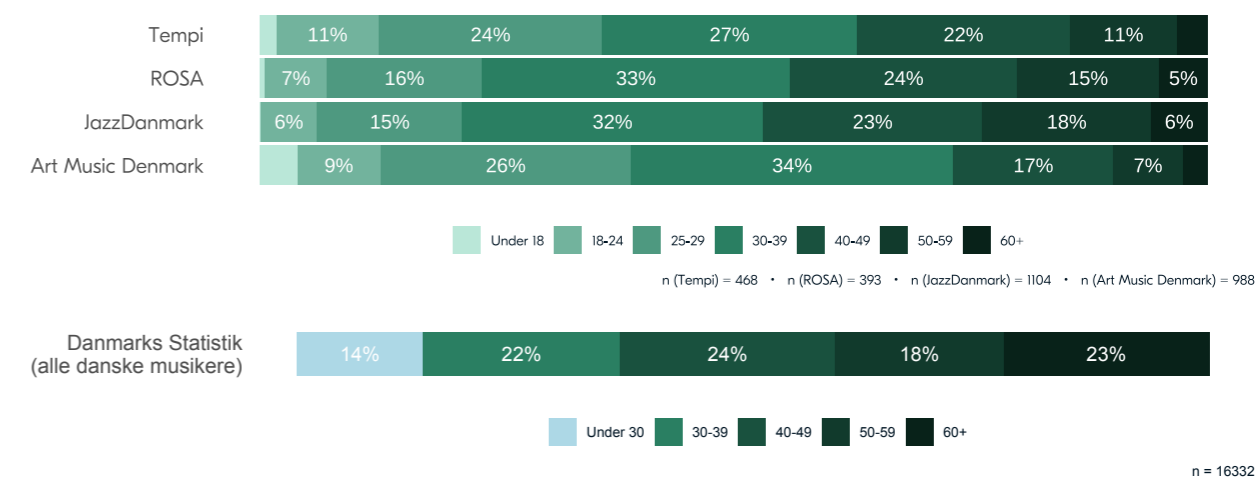
Om tallene fra Danmarks Statistik

Den nye kunstnerstatistik er del af udviklingsprojektet *Kunstnere i Tal*, som er et tæt samarbejde mellem Danmarks Statistik, Dansk Kunstnerråd og 19 af Kunstnerrådets medlemsorganisationer på tværs af kunstarterne. I statistikken er kunstnere defineret som en person, der er medlem af en organisation under Dansk Kunstnerråd, modtager af rettighedsmidler vedr. kunstnerisk virke, modtager af legat fra Statens Kunstfond eller er dimittend fra en kunstuddannelse, hvis ét af de øvrige tre kriterier også er opfyldt. Statistikken viser, at der i 2022 var 16.322 musikere i Danmark, og at musikere udgør 59 % af kunstnere i Danmark.

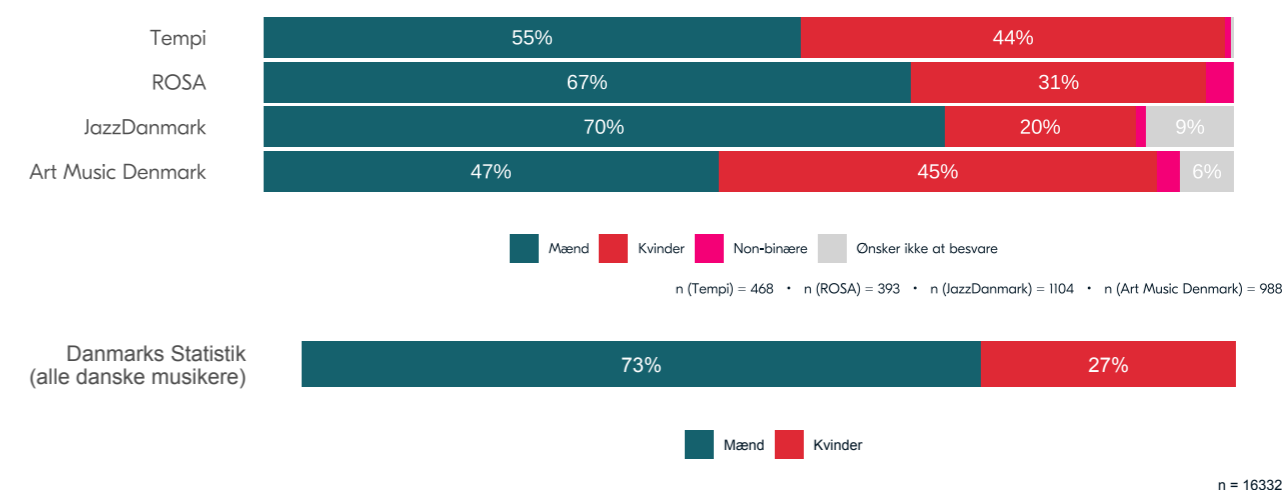
Ansøgers bopæl

Musikernes alder

Musikernes køn

De oplevede effekter ved internationale aktiviteter

Når støttemodtagerne afrapporterer deres projekter, beder vi dem vurdere projektets betydning for at skabe yderligere muligheder samt for deres kunstneriske udvikling.

For begge spørgsmål kan vi se, at næsten halvdelen svarer 'I meget høj grad', mens over 90 % svarer enten 'I høj grad' eller 'I meget høj grad'. Spørgsmålene er interessante, fordi de økonomiske incitamenter ifm. internationale aktiviteter er begrænsede i langt de fleste tilfælde, idet honorarerne er små og udgifterne store.

For at kvalificere besvarelserne yderligere giver vi kunstnerne mulighed for at tilføje kommentarer. Der er flere meget tydelige temaer, der går igen på tværs af disse kommentarer: nye kontakter til

bookere eller andre branchefolk, konkrete nye muligheder for spillejobs i udlandet, udbygning af publikum og rækkevidde, øget gejst omkring sit musikalske projekt samt inspiration og erfaring. Med kunstnernes tilladelse har vi nedenfor udplukket en række illustrative kommentarer.

I en fremtidig undersøgelse vil det være oplagt at kvantificere temaerne og sætte tal på de mest hyppigt oplevede effekter, som de beskrives af kunstnerne selv.

I hvor høj grad oplever du, at dit/jeres projekt har skabt yderligere muligheder for internationale aktiviteter?

I hvor høj grad oplever du, at projektet har bidraget til din/jeres kunstneriske udvikling?

I mindre grad Ved ikke I høj grad I meget høj grad

n = 528

"Vi fik enormt meget positiv feedback fra både bookere og det publikum, som mødte op til alle de shows, vi spillede. Vi har allerede fået en forespørgsel om en tourné i Skandinavien, såvel som diverse forespørgsler til festivaler i Nordeuropa i 2024. Ligeledes har vi fået kontakt til et internationalt bookingselskab, som vi taler om muligt samarbejde med."

~ **Suo Fei, Pleaser**

Støttet af ROSA til turné i Tyskland, Østrig, Norge og Sverige

"Jeg har mødt en masse vigtige kulturpersonligheder i Japan og spillet på nogle af de mere prominente jazzklubber. Jeg er sikker på, at det vil føre til flere koncerter i Japan og Asien."

~ **Jacob Artved**

Støttet af JazzDanmark til turné i Japan

"Vi har skabt kontakt til fantastiske samarbejdspartnere i Tyrkiet, andre bands fra Europa og blev i oktober udset til opvarmningsband for et af de allerstørste acts indenfor Anadolu Rock-genren Gaye Su Akyol."

~ **Kristian Haarlov, Tuhaf**

Støttet af Temp i til turné i Tyrkiet

"Med 25 koncerter i udlandet, samt indspilninger, musikvideo og PR materiale har projektet fået bandet på et nyt niveau i forhold til rækkevidde, fanbase og bookingmateriale. Der er allerede ved at tegne sig nye internationale tourneer i 2024 i Frankrig og Tyskland, og mulighed for stærkere samarbejdspartnere gennem projektet i disse lande, herunder label og PR."

~ **Victor West, Total Hip Replacement**

Støttet af Temp i til internationalt samarbejdsprojekt med Anyankofo

"Som improvisationsmusiker fra Danmark er det essentielt at have internationale samarbejder, og i vores erfaring er den bedste måde at skabe de relationer, der skal til gennem at arrangere koncerter for hinanden i de respektive lande."

~ **Jonathan Aardestrup, The Way Out**

Støttet af JazzDanmark til flere koncerter på MIA Festival Portugal

"Jeg fornemmer, at vi rider lidt på en bølge nu, efter et år med meget høj turnéaktivitet i Nordamerika. Flere festivaler har lagt mærke til os og er begyndt at kontakte os, uden at vi først har henvendt os til dem. Jeg håber, vi kan fortsætte dette "momentum" ind i år 2024."

~ **Kristian Bugge, Gangspil**

Støttet af Temp i til turné i USA

"Hver gang vi har projekter sammen, afføder det nye kontakter, produktion af en masse SoMe indhold og aktivitet i øvrigt. Denne periode sammen har affødt ca 1000 flere følgere på Facebook og direkte nye booking forespørgsler heraf."

~ **Pernille Petersen, Woodpeckers Recorder Quartet**

Støttet af Art Music Denmark til turné i Danmark med international kvartet

"Musik er et internationalt sprog, musik handler om kemi mellem mennesker, her er international aktivitet med til at skabe netværk og broer mellem nationer og mennesker."

~ **Thomas Agergaard ifm. koncert med Greg Cohen**

Støttet af JazzDanmark til tre koncerter med den amerikanske bassist Greg Cohen på Sommerfestivalen på Lundsgaards Gods

3. HVAD KAN JAZZUDGIVELSERNE FORTÆLLE OS?

188

Danske jazzalbums

648

Medvirkende musikere

Hvor mange jazzmusikere er der egentlig i Danmark? Hvor mange album udgiver de om året? Det er spørgsmål, der ikke lader sig nemt besvare, men jazzudgivelsernes metadata kan hjælpe os på vej.

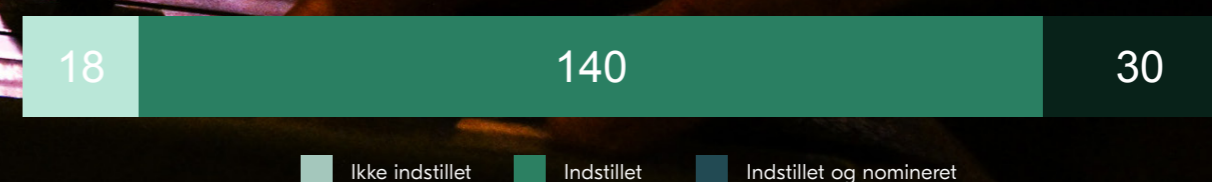
Som bekendt findes der hverken et register over jazzmusikere endsige en entydig definition på, hvornår noget er jazz.

Hvert år får vi dog en indikation på antallet af udgivelser, når vi afholder DMA Jazz og i den forbindelse modtager over 170 indstillinger af danske jazzalbums. I år har vi desuden brugt data fra DBC Digital (Dansk Bibliotekscenter) til at identificere de jazzalbums, som af forskellige årsager ikke er blevet indstillet til vores prisuddeling. Vi kan derfor med en vis sikkerhed sige, at der i perioden 1. juli 2022 til 30. juni 2023 udkom hele 188 danske jazzalbums, hvor kriteriet er, at enten DBC Digital eller den indstillende part

– typisk bandet selv eller deres pladeselskab – har kategoriseret udgivelsen som værende jazz. Vi kan ligeledes se, at der på disse 188 jazzalbums medvirkede ikke mindre end 648 forskellige musikere.

I år har vi været optagede af at bruge disse data som afsæt til at udlede så meget viden om det danske jazzmiljø som muligt. Det er et eksperiment og et forsøg på at udvikle en metode, som vi gerne vil udbrede til alle fire genreområder, så de interessante forskelle der måtte være genrene imellem står tydeligt frem. I dette kapitel vil vi gerne dele de resultater, vi har fået ud af det foreløbige arbejde på jazzområdet.

Danske jazzudgivelser 2022/23
Indstilling og nominering i DMA Jazz 2023

DMA Jazz er et årligt award show arrangeret af JazzDanmark. 170 albums blev indstillet til DMA Jazz hvoraf 30 blev nomineret til en eller flere priser. Herudover har vi identificeret 18 jazzalbums fra perioden, som ikke blev indstillet.

Om data fra DBC Digital

DBC Digital producerer og digitaliserer metadata til de danske biblioteker og udvikler og driver bibliotekernes fælles it-infrastruktur. Blandt andre ting registrerer de danske musikudgivelser i meget stort omfang som beskrives med udgivelsesformater, besætning, genrer m.m.

Om definitionerne der arbejdes med i dette kapitel

- Et jazzalbum er en albumudgivelse, der er kategoriseret som jazz af enten DBC Digital eller af den som har indstillet pladen til DMA Jazz, hvilket typisk er kunstneren selv eller deres pladeselskab.
- Et jazzalbum defineres som dansk, hvis det har et tydeligt dansk islæt fx i form af en dansk kapelmester.
- En jazzmusiker er en musiker der medvirker på et jazzalbum uanset, hvad personen ellers måtte spille.

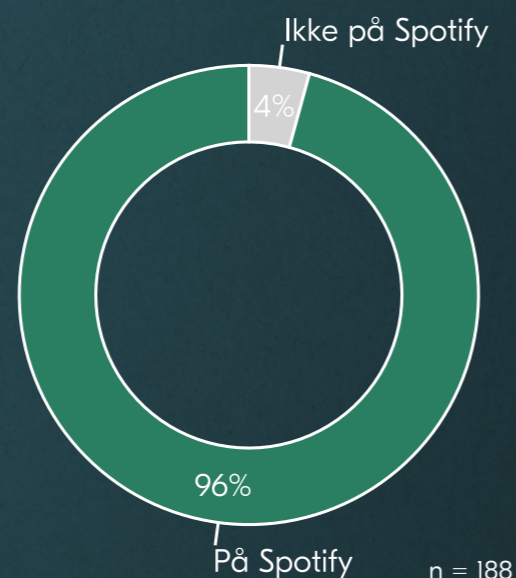
Jazzen er digital, men har trange kår på streamingtjenesterne

Markedet for indspillet musik er gennemdigitaliseret, hvilket også gælder for jazzen

Ud af de 188 udgivelser, er der blot en enkelt, der ikke er udkommet digitalt på en streamingtjeneste eller andre typer af musikportaler som fx Bandcamp.

Imidlertid udkommer størstedelen af alle jazzalbums også fysisk (74 %) enten på CD (55 %) eller på vinyl (41 %) eller begge dele (22 %).

Langt størstedelen af udgivelserne er også at finde på Spotify og givetvis de fleste andre store streamingtjenester. Vi bruger Spotify som benchmark for tilgængelighed på streamingplatforme, dels fordi de er markedsledere i Danmark, og dels fordi de tilgængeliggør data om udgivelser og kunstnere gennem et åbent API.

Spotify rangerer alle kunstnere, udgivelser og tracks på et popularitetsindex. Populariteten måles på en skala fra 1 til 100, hvor en udgivelse med en score på 100 tilhører de 1 % mest populære udgivelser på platformen. En høj score øger chancerne for at blive opdaget af Spotifys algoritmer og blive præsenteret for nye publikummer gennem bl.a. playlister.¹

På næste side ses et øjebliksbillede af de 180 danske jazzudgivelser og deres popularitet på Spotify målt i november 2023.

Omkring 90 % af udgivelserne befandt sig på dette tidspunkt i den nederste kvartil på popularitetsindekset og 26 % havde en score på 0.

De to højest scorende udgivelser var Gathering in Jazz – Straight Road og Svaneborg Kardyb – Over Tage som havde en score på hhv. 40 og 37.

Det er vigtigt at bemærke, at målingen sammenholder de danske jazzudgivelser med alle tilgængelige udgivelser på Spotify, og at det er et øjebliksbillede, der til hver en tid er farvet af, hvilke udgivelser der er populære netop nu. Der findes ikke en officiel angivelse af, hvor højt ens popularitetsindeks skal være, før der opleves en mærkbar, positiv effekt, men mere uofficielle diskussioner peger på et tal mellem 20 og 30.²

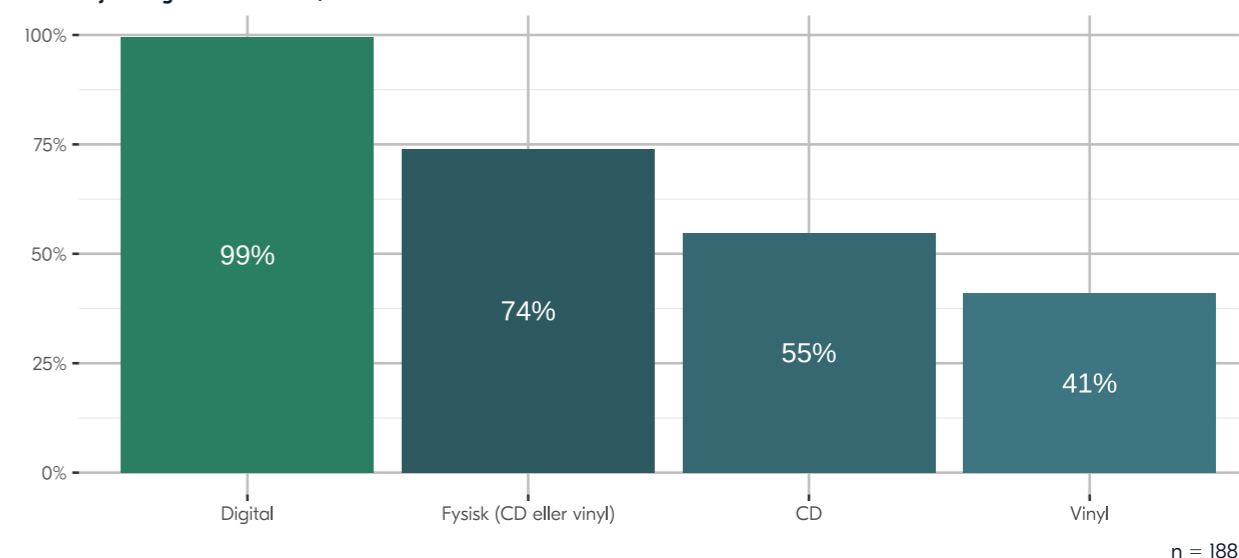
Ca. 15 % af udgivelserne havde i november 2023 en score over 20.

¹ www.twostorymelody.com/spotify-popularity-index

² Ibid.

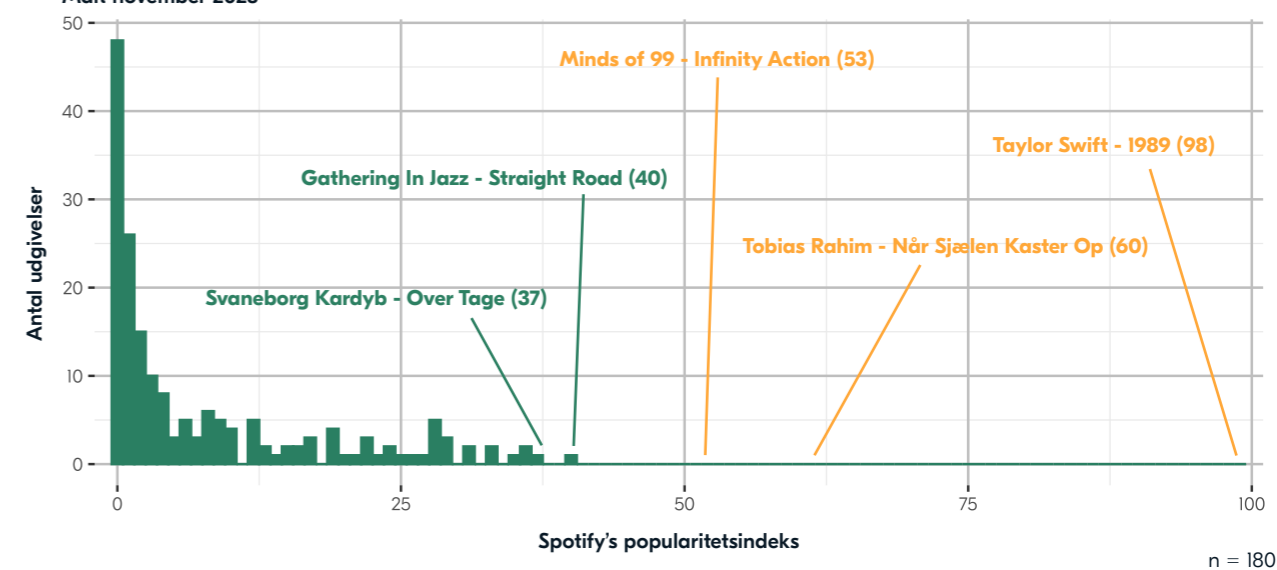
Fordeling på udgivelsesformater

Danske jazzudgivelser fra 2022/23

Fordeling af danske jazzudgivelser på Spotify's popularitetsindeks

Målt november 2023

Om data fra Spotify

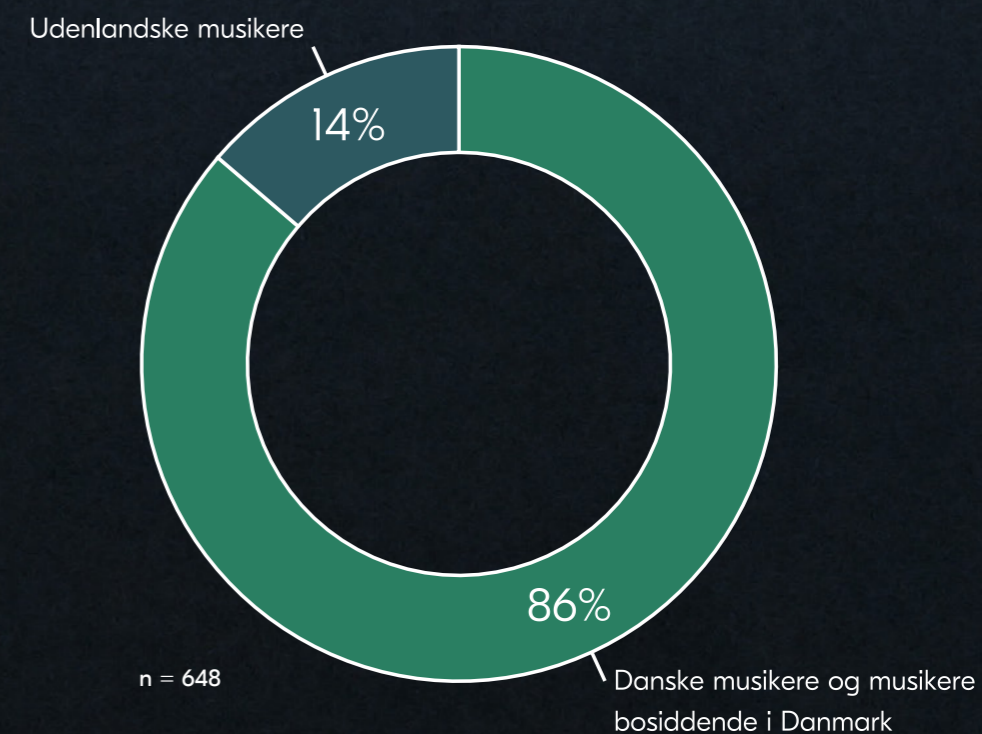
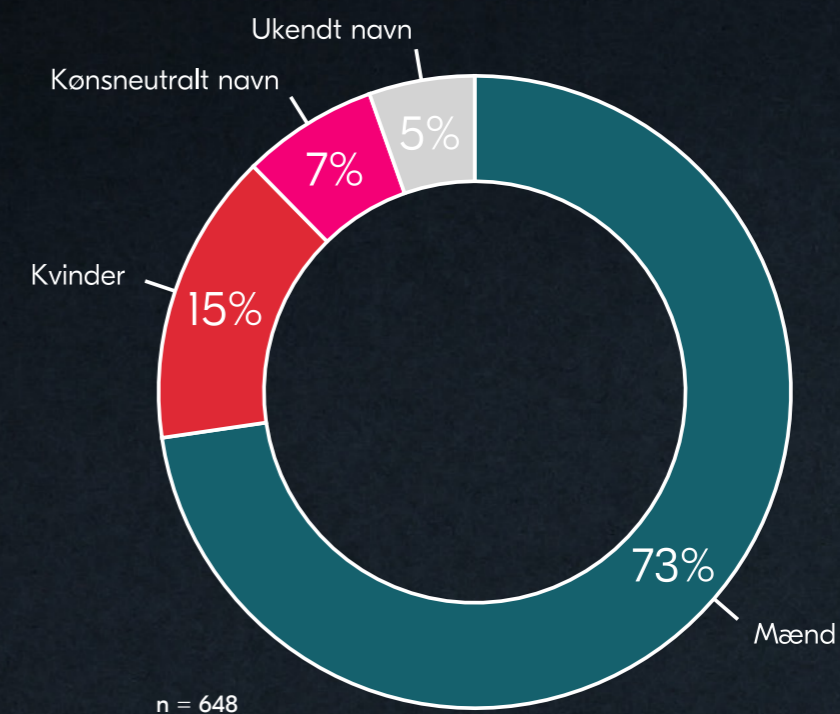
Spotify har et åbent API, hvor alle kan tilgå en række data om udgivelser, sange og kunstnere på tjenesten. Heriblandt popularitetsmålingerne. Man kan læse mere om API'et her: www.developer.spotify.com/documentation/web-api

Den danske jazz er mandsdomineret og international

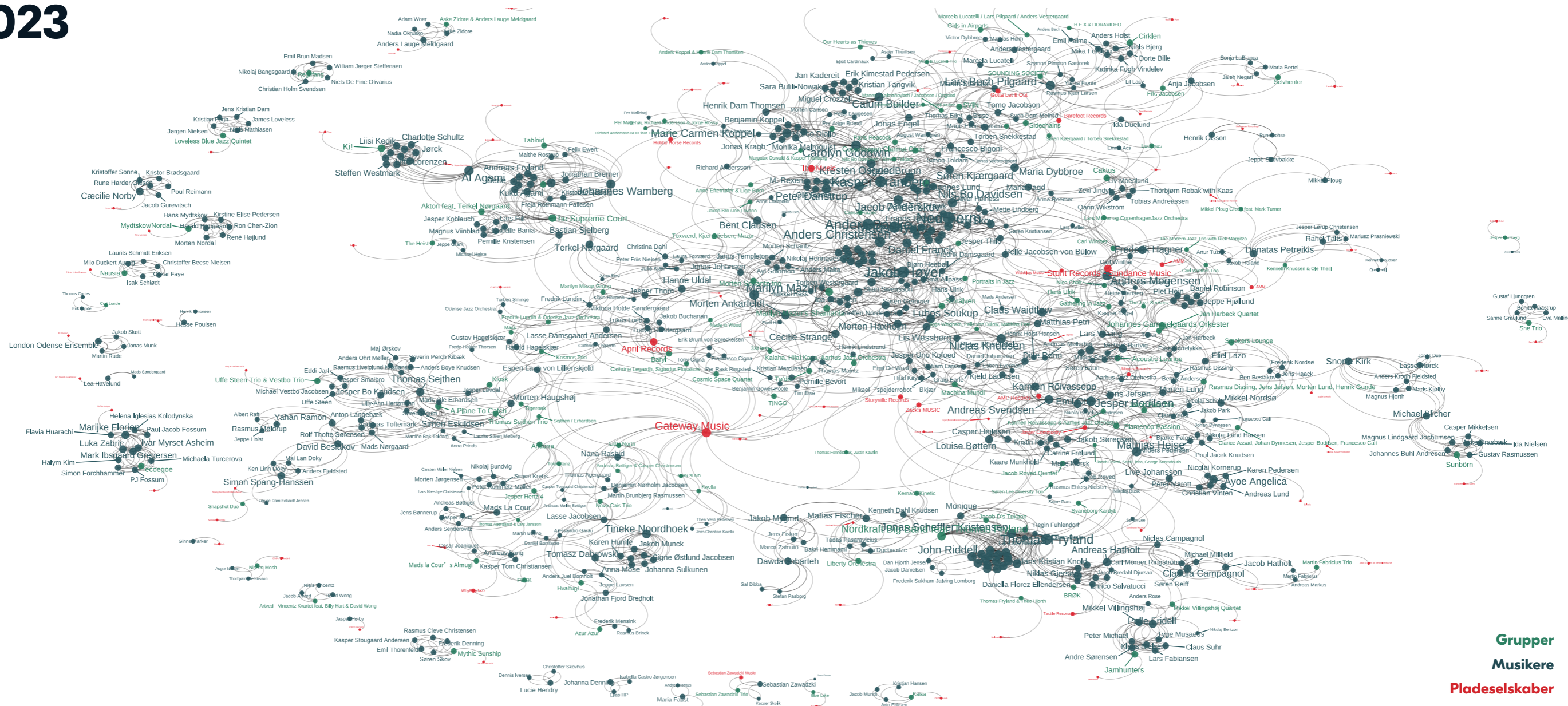
Ved at sammenholde fornavne fra de 648 musikere, der medvirker på de danske jazzalbums, med Familieretshusets navnelister, kan vi lave et skøn på kønsfordeling blandt musikere. Flere danske navne er unisex-navne, som vi ikke kan kønsbestemme, ligesom et antal navne på især udenlandske musikere slet ikke findes på navnelisterne. Vi kan med denne metode heller ikke tage højde for ikke-cis-kønnede eller non-binære personer. På trods af disse forbehold mener vi, at det er sikkert at konkludere, at danske jazzudgivelser er præget af en klar mandlig majoritet.

Mens langt størstedelen af de medvirkende musikere enten er danskere eller er bosat i Danmark, så er hele 14 % af de medvirkende udenlandske musikere. Hertil kommer, at der blandt de danske musikere er en betragtelig mængde musikere med udenlandsk baggrund, som fx har uddannet sig i Danmark, og som nu har deres musikalske virke med base i Danmark. Vi har ikke forsøgt at kvantificere de forskellige nationaliteter, men det er nemt at se, at der er en meget tydelig tilstedeværelse af især polske jazzmusikere i Danmark, som indgår i dansk-polske konstellationer. Optællingen er baseret på offentligt tilgængelige informationer om hver enkelt musiker, og der må tages forbehold for at oplysningerne i nogle tilfælde kan være forældede.

Jakob Bro, DMA Jazz 2021 | Foto: Malthe Ivarsson

Netværk og nøglepersoner i dansk jazz anno 2023

Grupper
Musikere
Pladeselskaber

Netværksdiagrammer som dette kan umiddelbart være svære at aflæse, men de bygger på simple principper. I dette diagram vises **grupper**, **musikere** og **pladeselskaber** fra de 188 jazzalbums som noder (de runde prikker), og der tegnes forbindelser mellem de musikere, der spiller sammen, de grupper de spiller med og mellem grupperne og de pladeselskaber, der udgiver dem. Nodens størrelse afgøres af det samlede antal relationer til andre noder. Forbundne noder trækkes tættere sammen i diagrammet, og der dannes små og store *klynger*.

I midten finder man således en gruppe af centrale figurer i dansk jazz i udgivesåret 2022/23 såsom **Marilyn Mazur**, **Anders Christensen**, **Jakob Høyer** og **Carolin Goodwin**. De har alle det tilfælles, at de i dette år ikke blot havde mange samarbejdsrelationer, men også mange forskelligartede relationer. Bevæger man blikket lidt væk fra midten, kan man se mere afgrænsede klynger med knudepunkter som **Anders Mogensen**, **Jesper Bodilsen**, **Tineke Noordhoek** m.fl.

Og helt ude i periferien svæver en række satellitter med indbyrdes relationer, som dog ikke er forbundne til resten af netværket. Det gælder bl.a. musikere og grupper, der også genre-mæssigt befinder sig i grænselandet mellem jazz og andre som fx **ecoegoe** og **Nausia** eller musikere med base og relationer i udlandet som fx **Jasper Hoiby** eller **Asger Nissen**.

En perifer placering i diagrammet kan også blot være udtryk for, at en person kun har været med på få udgivelser i løbet af 2022/23 ligesom personer og grupper, der ikke har udgivet noget, slet ikke figurerer i diagrammet. Med flere års data kan vi tegne et mere dækkende netværksdiagram over dansk jazz, som kan hjælpe os til at forstå de forskellige miljøer og nicher i genren.

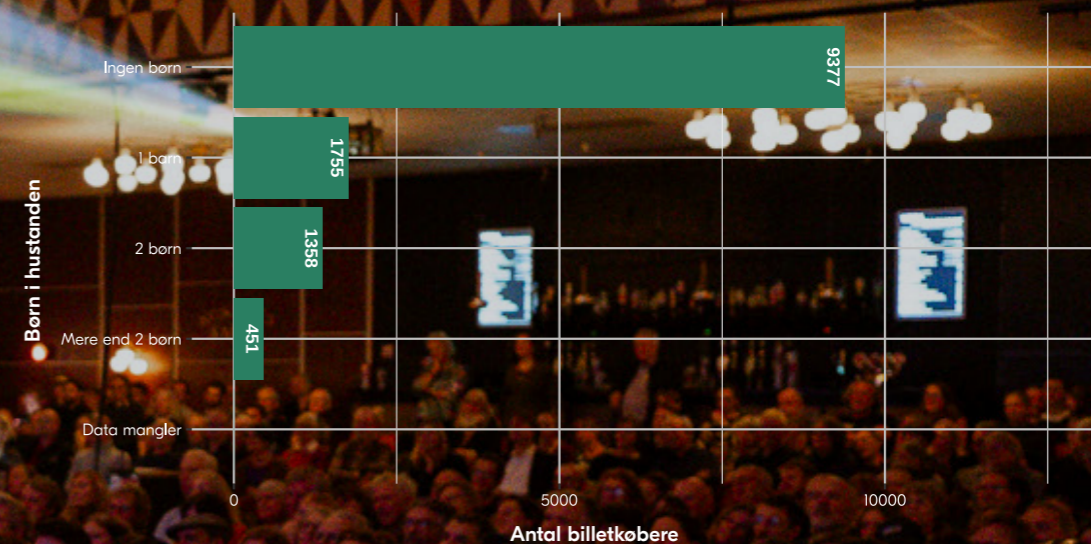
4. EKSPERIMENTER MED PUBLIKUMSANALYSE

Om metoden

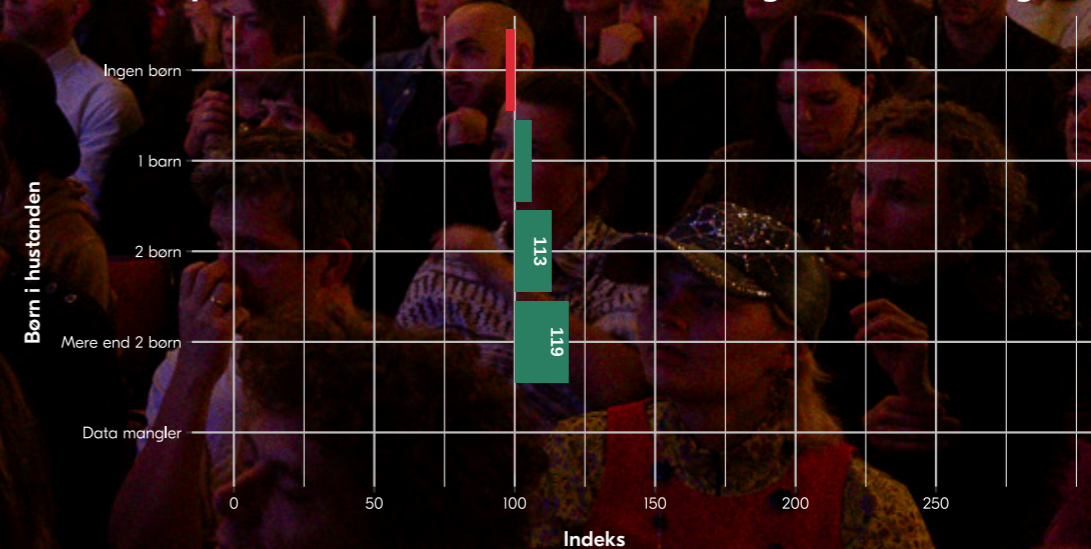
Ved hjælp af værktøjet conzoom®, som udvikles af virksomheden Geomatic, har vi været i stand til at koble postadresser fra billetdataene med danske registerdata. Derfor kan vi sætte tal på en lang række parametre, der beskriver publikum – ikke

på individniveau, men som helhed. Parametrene tæller både indkomst- og uddannelsesniveau, civilstand, billrigdom, ejerforhold ved bolig, boligtype og mange flere.

Antal billetkøbere

Representation ift. kommunens befolkningssammensætning

På hvert parameter kan vi se fordelingen af publikum men vi kan også sammenligne publikum med den generelle befolkningssammensætning på kommunalt, regionalt eller nationalt niveau. I grafen ovenfor ser vi, at billetkøberne hos et givent spillested primært kommer fra husstande uden børn: I alt 72 %. Sammenholder vi med

kommunens befolkning generelt, ser vi at hele 75 % af husstandene i kommunen er uden børn. Derfor viser indeksgrafen til højre, at der, trods den store forekomst af husstande uden børn blandt billetkøberne, faktisk er tale om en mindre underrepræsentation (indeks 97).

I 2023 gennemførte genreorganisationerne et pilotprojekt med fem regionale spillesteder.

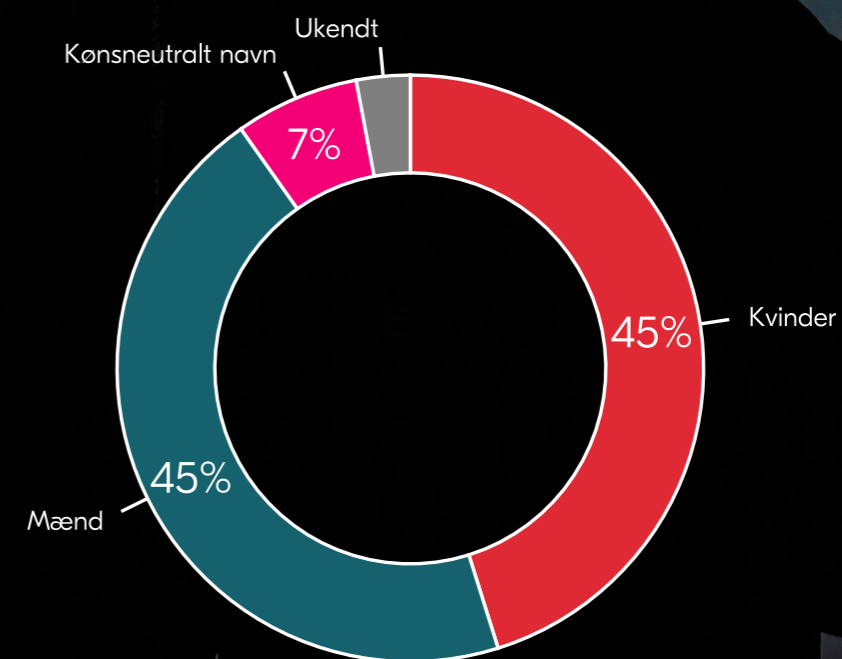
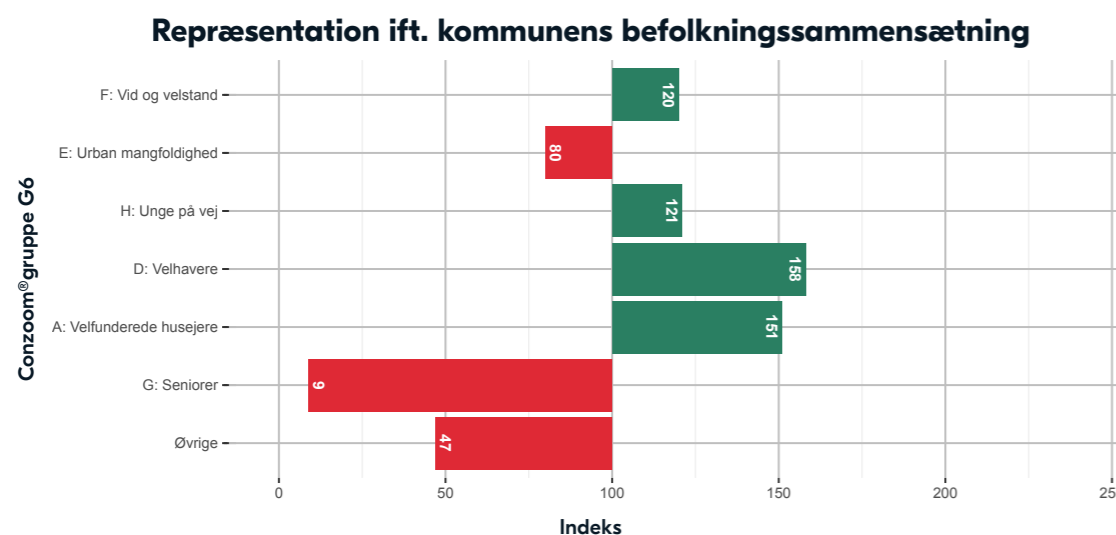
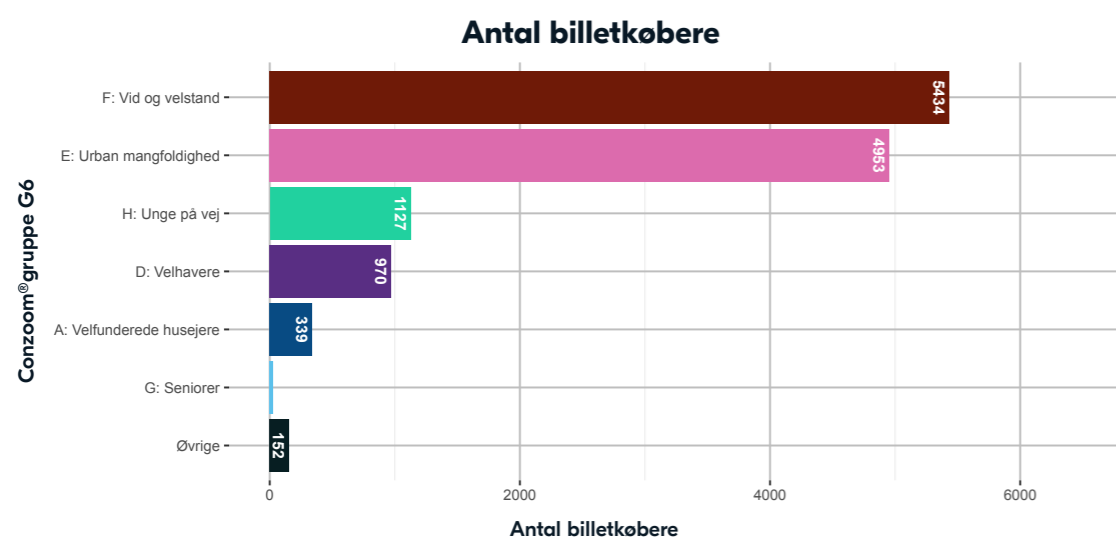
Projektet var et eksperiment i, hvor meget viden vi kunne udlede om publikum udelukkende ved at bruge billetdata. Vi mener, at metoden har et stort potentiale, og derfor afsøger vi lige nu muligheder for at udvikle og skalere den.

Socialklasse har betydning for, om du går til koncert

Ved at se på ligheder på tværs af en lang række parametre, har Geomatic inddelt befolkningen i ni segmenter, som yderligere inddeles i 39 typer.

På tværs af de fem spillesteder, vi har gennemført projektet med, ser vi det samme billede gå igen: Der er en klar overrepræsentation af segmenter med både kulturel og økonomisk kapital, mens det kniber med at lokke andre segmenter til koncert.

Man kan læse beskrivelsen af segmenterne på: www.conzoom.dk/da/danmark/segmenter.

Modsat det billede vi kender fra kunstnersiden, er køn til gengæld ikke nogen afgørende faktor ift. at indløse billet til en koncert. Ved at sammenholde fornavne på billetkøberne med familieretshusets navnelister, estimerer vi, at fordelingen mellem mænd og kvinder er meget tæt på lige.

Ancestral Modernism: Xenakis, Mytologi & Arkitektur, Klang 2023 | Foto: Alexander Banck-Petersen

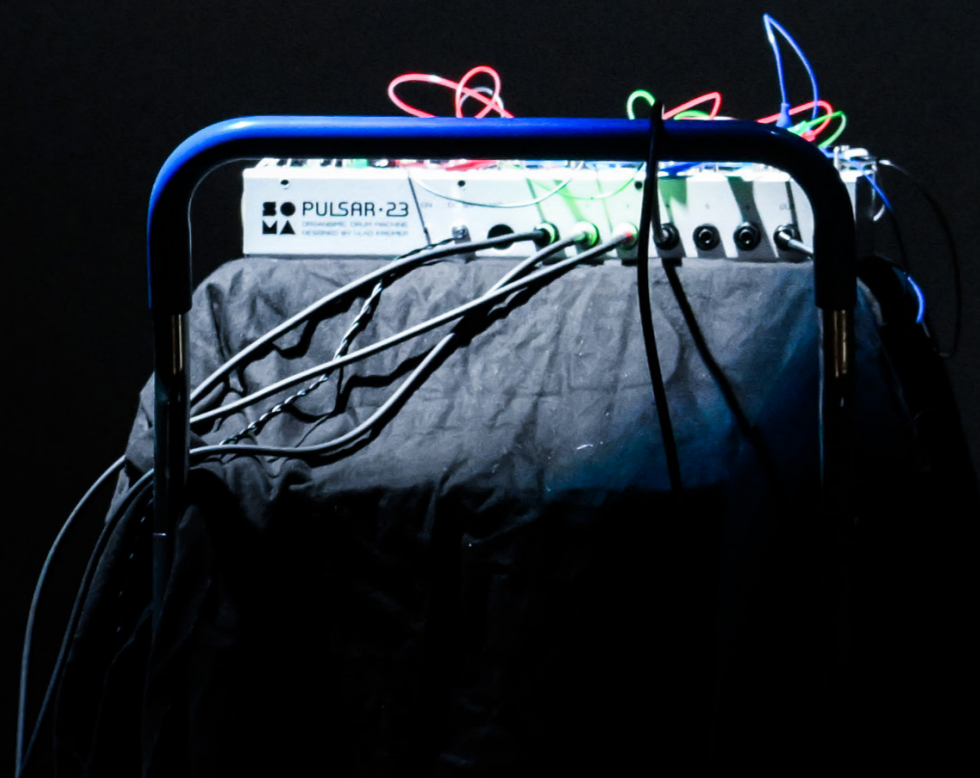
Data kan drive publikumsudvikling

Arbejdet med at analysere publikum er enormt vigtigt, men det er også tidskrævende. I 2022 udgav vi i samarbejde med Applaus en rapport om de danske spillesteders arbejde med data og publikumsudvikling.

I år har Applaus gentaget undersøgelsen på tværs af både musik, teater og museer. Begge undersøgelser peger på et stort potentiale og velvilje ift. at bruge data i arbejdet med publikumsudvikling, men det er tidskrævende og byder på mange udfordringer for især de små spillesteder.

Pilotprojektet med data fra Geomatic, som beskrives i dette kapitel, er en del af et større fokus i genreorganisationerne med at udvikle metoder, der på sigt kan finde anvendelse af spillestederne og lette arbejdet.

Læs undersøgelsen om spillestederne fra 2022 på www.musikdata.dk og den nye tværgående undersøgelse af Applaus på www.applaus.nu.

5. HVORFOR ER DER SÅ FÅ KVINDER I MUSIKKEN?

I marts 2022 offentliggjorde de fire genreorganisationer i samarbejde med Koda, Dansk Live og Gramex undersøgelsen “Hvorfor er der så få kvinder i musikken?”, som bygger på besvarelser fra omkring 6.000 medlemmer hos KODA og Gramex.

Undersøgelsen dokumenterer, at arbejdsforholdene i musikbranchen er hårde for alle musikere, og at særligt kvinder og ikke-cis-kønnede i højere grad end mænd oplever negative konsekvenser ved dette.

Ligeledes slår undersøgelsen fast, at en udbredt sexismen er en af flere barrierer, der står i vejen for, at kvinder gør karriere i branchen. 64 % af de adspurgte kvinder angav, at de havde haft en eller flere oplevelser med seksuel chikane og anden grænseoverskridende adfærd i arbejdssammenhæng indenfor de seneste fem år. Tallet for de adspurgte mænd på samme spørgsmål er 44 %. Blandt ikke-cis-kønnede er tallet endnu højere – nemlig hele 70 %.

Undersøgelsen blev udført af Analyse & Tal og KVINFO og kan læses i sin helhed på www.musikdata.dk.

Undersøgelsen er den mest omfattende af sin art, og selvom det er to år siden, den udkom, er den stadig formgivende for det arbejde genreorganisationerne laver for diversitet og inklusion.

Kira Skov, DMA Blues 2023 | Foto: Frank Nielsen

Kunst & Kultur i Balance

De fire genreorganisationer har siddet med i styregruppen for initiativet Kunst & Kultur i Balance siden 2020. Initiativet arbejder for at skabe reelle og positive forandringer i kulturlivet ift. strukturelle barrierer, ubevidste bias og grænseoverskridende adfærd via forskellige undervisningstilbud.

Læs mere på www.kkib.org.

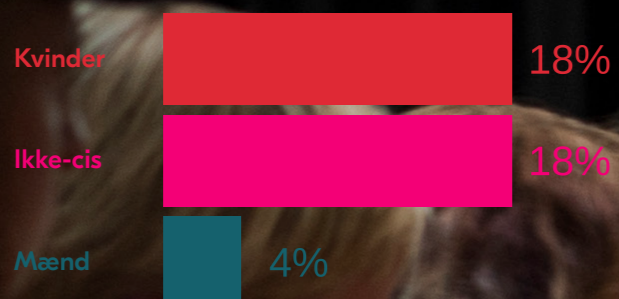
Musiklivets partnerskab for bæredygtig udvikling

Genreorganisationerne er ligeledes en del af Musiklivets Partnerskab for Bæredygtig Udvikling, som blev startet i 2022. Partnerskabets vision er, at vi i fællesskab kan udvikle og udbrede vidensbaserede løsninger på tværgående udfordringer, der står i vejen for et mere bæredygtigt musikliv, herunder et fokus på lige adgang.

Læs mere på www.musiklivetspartnerskab.dk.

Udelukkelse

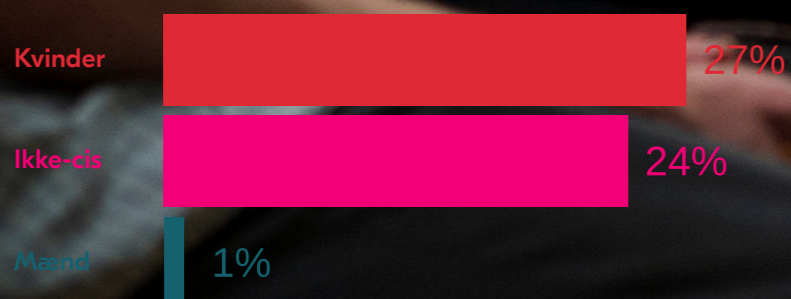
Oplevet ikke at blive inviteret til jobs eller arbejdsfællesskaber udelukkende på grund af deres køn.

Vurdering af evner

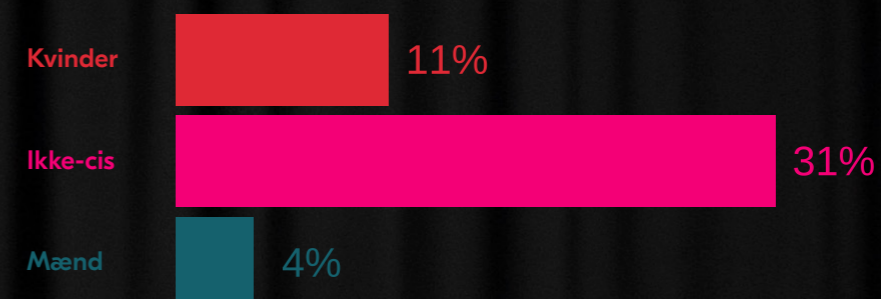
Oplevelse af køn har betydning for vurdering af deres evner.

Seriositet

Oplever ikke at blive taget seriøs på grund af deres køn.

Utryghed

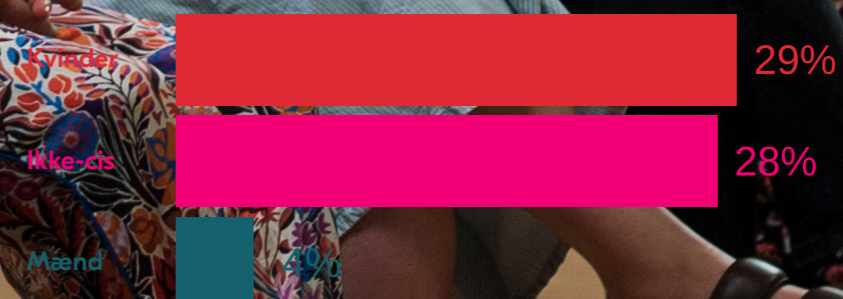
Oplevelse af at være utryk i arbejdssituationer (fx til koncerter, sociale arrangementer, i omklædningsituationer m.v.).

Uønsket kommentar

Oplevelse af at få uønsket kommentarer om krop, tøj eller udseende.

Upassende tiltale

Oplevelse af at blive tiltalt eller omtalt med seksuelle undertoner på en måde, som du fandt ubehagelig (fx gennem dårlige jokes eller bemærkninger).

6.

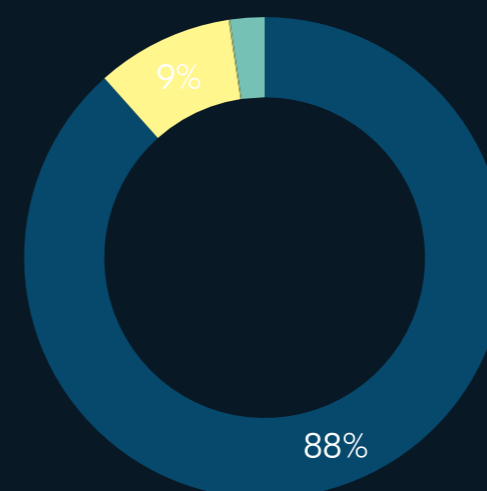
REPERTOIRESTATISTIKKEN: LØBENDE MONITORERING AF KØNSBALANCEN I DEN KLASSISKE MUSIK

Repertoirestatistikken er en omfattende statistik, der sætter fokus på det klassiske musikliv og lydkunst i Danmark.

Statistikken synliggør, hvilken musik der bliver spillet rundt om i de danske koncertsale, operahuse og på festivaler, og hvad forholdet er mellem musik skrevet af forskellige køn, ny og ældre musik, samt dansk og udenlandsk musik. Statistikken udarbejdes af Dansk Komponistforening i samarbejde med Art Music Denmark, Edition Wilhelm Hansen, Edition:S og Musikforlæggerne i Danmark og er støttet af Koda Kultur.

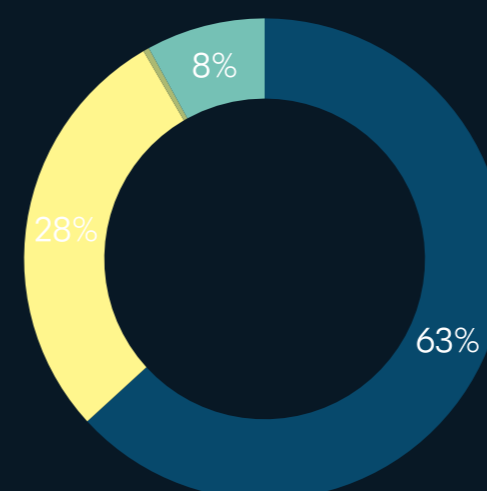
Den seneste statistik, som udkom i maj i år, viser med al tydelighed, at jo mere ny musik et orkester, en opera, et ensemble eller en festival har på programmet, desto mere lige er balancen også mellem køn i repertoiret. En prioritering af den nye musik kan derfor også udgøre et konkret værktøj, der både gavner kønsbalancen, men også samtidig sikrer udviklingen af vor tids musikhistorie.

Du kan læse Repertoirestatistikens rapport på www.musikdata.dk.

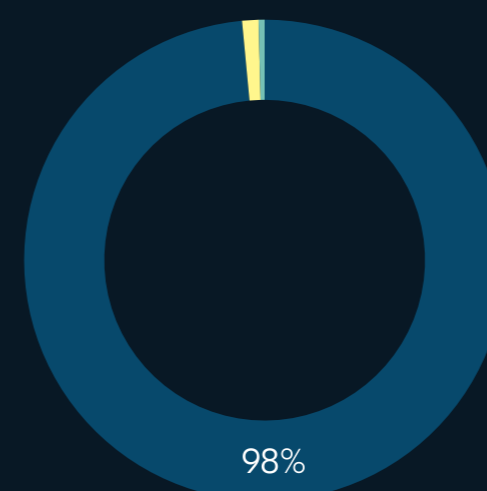
Kønsfordeling

- Musik komponeret af mænd: 88,4 % / 154.131 min.
- Musik komponeret af kvinder: 9,2 % / 16.055 min.
- Musik komponeret af andet køn: 0,1 % / 213 min.
- Musik komponeret kollektivt: 2,3 % / 4.063 min.

Kønsfordeling, ny musik

- Musik komponeret af mænd: 63,2 %
- Musik komponeret af kvinder: 28,4 %
- Musik komponeret af andet køn: 0,4 %
- Musik komponeret kollektivt: 8,0 %

Kønsfordeling, ældre musik

- Musik komponeret af mænd: 98,5 %
- Musik komponeret af kvinder: 1,1 %
- Musik komponeret af andet køn: 0,0 %
- Musik komponeret kollektivt: 0,4 %

Ny musik defineres her, som musik der er komponeret i 1992 eller senere, mens ældre musik er komponeret før 1992.

Sæson 2020/2021 & 2021/2022
I alt: 174.462 min

7. KORTLÆGNING AF KAMMERMUSIKKEN I DANMARK

I marts 2024 udgav Art Music Denmark rapporten “Kammermusikforeninger i Danmark – Rapport om 72 musikforeninger fra Bornholm til Hjørring”.

Rapporten præsenterer en kortlægning af de danske kammermusikforeninger, deres virkemåder, forretningsmodeller, koncertfrekvens og publikumstal m.v.

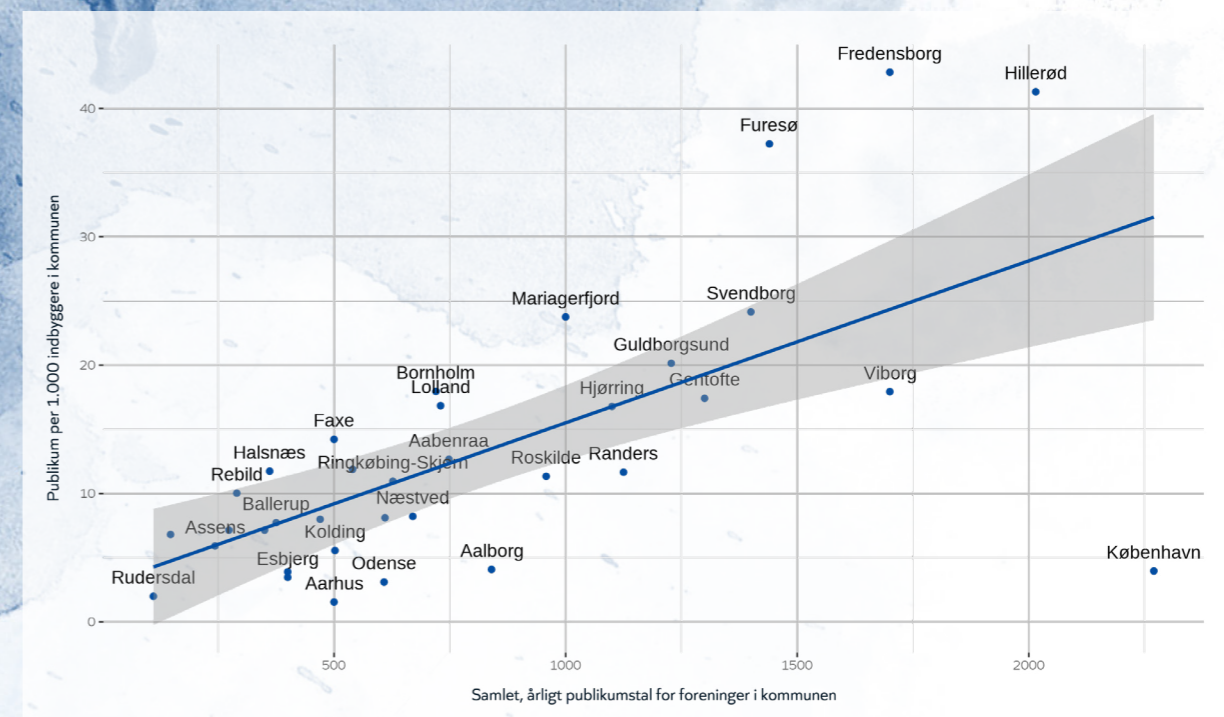
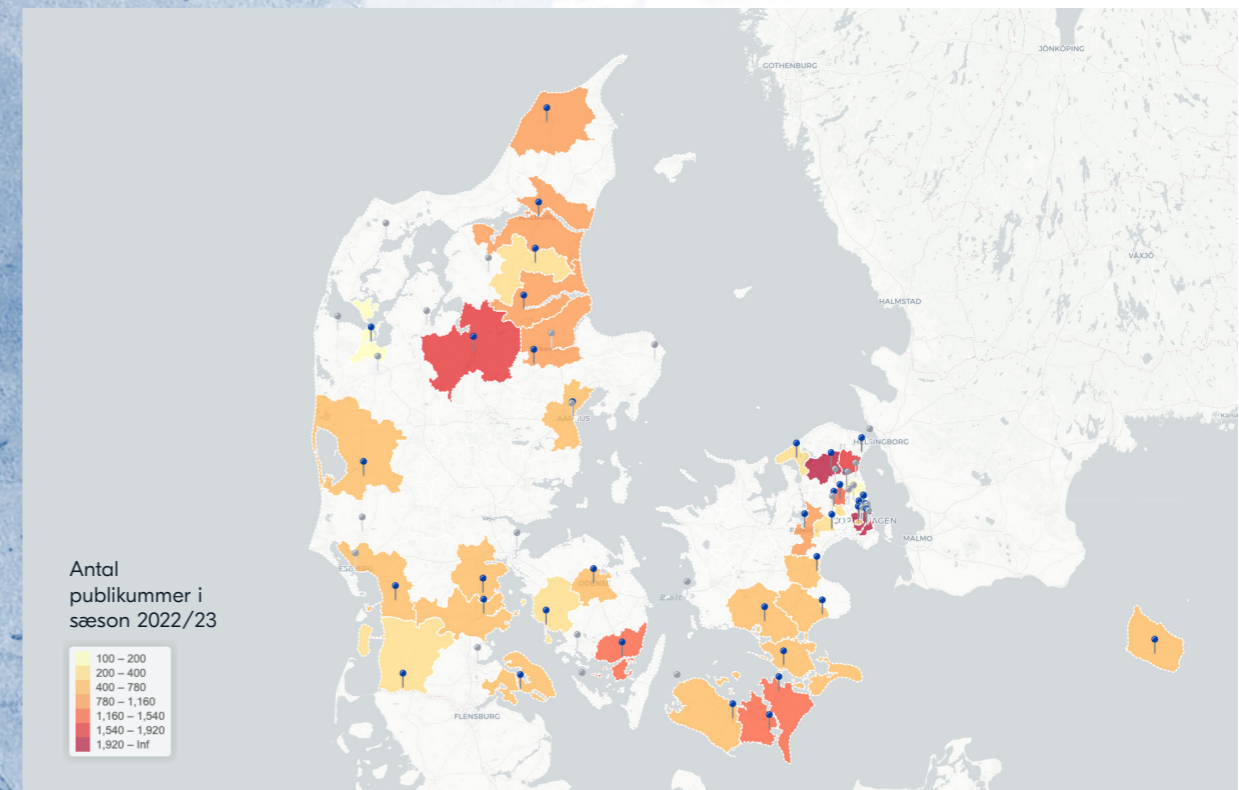
Kortlægningen omfatter i alt **72 foreninger** som i sæsonen 2022-23 vurderer at have afholdt omkring **640 koncerter** til glæde for ca. **53.000 publikummer**. Til sammenligning spillede de klassiske landsdelsorkestre for omkring 165.000 publikummer i 2022. De selvorganiserede kammermusikforeninger udgør altså en vægtig institution for den klassiske musik i Danmark.

Ifm. undersøgelsen er der udviklet et interaktivt kort, som kan tilgås på: www.genreorganisationerne.shinyapps.io/musikforeninger.

Foruden placeringen af foreninger, viser kortet på næste side også det årlige publikumstal i hver enkelt kommune.

Hele rapporten kan læses på Art Music Denmarks hjemmeside: www.artmusicdenmark.org/publikationer.

Undersøgelsen er udarbejdet af Maria Frej for Art Music Denmark.

Fleere kommuner træder tydeligt frem på kortet som levende miljøer for kammermusikken, og når vi sammenholder publikumstallet med kommunens befolkningstal, bliver det endnu mere tydeligt, at især mellemstore kommuner som Furesø, Fredensborg og Hillerød har succes med at tiltrække publikummer.

Nana Rashid, DMA Jazz 2023 | Foto: Peter von Freiesleben

Dansk Musikkiv i Tal 2023

Rapporten er udarbejdet af de danske genreorganisationer
Art Music Denmark, JazzDanmark, ROSA og Tempi.

Marts, 2024

Dansk Musikliv i Tal 2023

